SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laiške.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No.25 So. Boston, Mass., Birželio (June) 19 d., 1924 m. Metai XI

Krizis Lietuvoje

Galvanausko Kabinetas Griuvo Dėl Intrigų Prieš Naruševičių.

KABLEGRAMAS.

KAUNAS, birželio 11 d. Galvanausko kabinetas griuvo sąryšyje su klerikalų didžiausiomis pastangomis diskredituoti Naruševičių, gavusį Anglijoje paskolą. Prie šito esama prisidėta ir Washingtono klikos. Naruševičiaus pasisekimai pasirodė Kademams per daug pavojingi, todėl imasi net tokių priemonių. Paskola turėjo ekonominio ir politinio pobudžio, todėl buvo priekabių prie Naruševičiaus. Smulkmenos laiškais ir laikraščiuose.

Lietuvių Redakcijų Biuras.

Japonija ir Lietuva Pakėlė Maskolijos Rublius.

NEW YORK, birž. 10 d. Romanovų rubliai čion stipriai pakilo: kad vakar uz milijoną carų rublių mokėjo $200, šiandie jau moka $2,000, net $3,000. Net ir kerenkos (t. y. Kerenskio rubliai) pakilo iki $170 už milijoną. Sovietų popieriniai pinigai buvo siulomi milijonas už nuo 15 iki 25 centų, bet pirkikų nebuvo.

Romanovų rubliai dėlto staiga taip pakilo, kad Japonija ir Lietuva pareikalavo iš Maskolijos firmų, kad butinai butų mokama už pirkinius carų pinigais.

Ukrainiečiai Protestuoja Prieš Lenkus.

MILVAUKEE, Wis. Ukrainiečiai darbininkai čion turėjo masinį mitingą, kuriame išnešė protesto rezoliuciją prieš Lenkiją, kuri nežmoniškai persekioja dešimts milijonų ukrainiečių. Rezoliucijoje kreipiasi į Amerikos darbininkus ir į Sovietų valdžią, kad užtartį už ukrainiečius, kurie neturį nė elementariškiausių žmogaus teisių. Lenkijos imperialistai atima iš ukrainiečių žemę, darbo vaisius, uždarinėja laikraščius ir mokyklas ir tukstančiais kemša į kalėjimus.

Siuloma Žydų Pinigai Palestinai.

LONDONAS. Oficialiai pranešama, jog buvo svarstoma klausimas, ar neduoti Palestinai turėti savus pinigus. Svarstė komisija, susidedanti iš atstovų valdžios, bankų ir pramoninininkų.

Kad Aigiptas prisipažintas nepriklausoma šalia, Palestina taipgi pradėjo jieškoti savistovumo Anglijos globoje.

Palestinoje vietoje turkiškų pinigų buvo įvesti Aigipto pinigai ir kad Aigipto mažiausias pinigėlis piastras yra penkis kartus didesnis už turkų mažiausią pinigą metalliką, sako, dėlto viskas Palestinoje parbango ir yra butinas reikalas įvesti savus pinigus. Norėtų įvesti žydiškus pinigus, bet baugu, kad neatsitiktų taip, kaip Syrijo, kur prancuzams įvedus vietos pinigus, arabai nelabai tų pinigų nori. Kadangi ir Palestinoje arabų yra daugiau, negu žydų, tad yra baimės, kad ir čia arabai neboikotuotų žydiškų pinigų.

Moters Generolai Raudonojoje Armijoje.

VIENNA, birž. 16 d. Paskiausia naujiena iš Sovietų Maskolijos yra ta, kad ten pasirodo moters karininkės. Maskvos laikraščiai praneša, kad dvi moters: A. R. Urvancova ir N. O. Budde su pasižymėjimu baigė karės akademiją.

"Generolui" Urvancovai gal neužilgo bus duotas pulkas Maskvoje, gi "generolas" Budde, kuri gerai jodo ir moka šaudyti, nori buti paskirta į raitelius.

Taigi sekančioje karėje galime matyti Pershing'us, Hindenburg'us, Ludendorf'us ir Foch'us iš moterų.

Demokratų Konvencija bus New Yorke.

NEW YORK, birž. 16 d. Republikonų partijos konvencija Cleveland, O., pasibaigė, nominuodama kandidatais į Suv. Valstijų prezidentus dabartinį prezidentą Calvin Coolidge ir į viceprezidentus Charles B. Dawes. Antroji didėji Amerikos partija —Demokratai — skubiai ruošiasi prie savo konvencijos. Demokratų konvencija bus Madison Square Garden, New York, prasidės birželio 24 d. Pas Demokratus yra įvesta partijos taisyklė, kad kandidatai gali buti išrinkti tik dviem trečdaliais balsų. Eina agitacijos, kad šią taisyklę panaikinti ir rinkti kandidatus paprasta balsų dauguma. Manoma, kad daugiausiai progos buti nominuotas į prezidento kandidatus pas Demokratus turi William G. McAdoo, velionio prezidento Wilson'o žentas.

McAdoo išeina atvirai kaipo "sausas" kandidatas. Prieš jį išeina gubernatorius Smith, kurs atvirai pasireiškė už įvedimą lengvų gėrimų. Nepaisant visokių kalbų, abelnas Amerikos palinkimas yra prieš gėrimą ir "sausieji" kandidatai visados ras daugiau pritarėjų, nė kaip "šlapieji." Degtinės ir alaus trustai dėjo milijonus dolerių penkeri ar šešeri metai atgal, kada visuotina prohibicija buvo įdėta į Suv Valstijų konstituciją. Jų milijonai nieko negelbėjo. Ir dabar tie milijonai plaukia propagandai prieš prohibiciją, laikraščiai ir net teatrai pavartojami pašiepti "sausumą," bet ir dabar iš tos propagandos maža naudos — didžiuma Amerikos gyventojų nusistačius prieš gėrimus, nes girtuokystė ir buvusieji saliunai jau perdaug dasigrįso žmonėms. Teko girdėti net įgudusius girtuoklius išsireiškiant už prohibiciją — kad nebusią degtinės, tad ir jie pasitaisysią. Taigi "sausieji" kandidatai visados ras daugiau pritarimo už "šlapiuosius."

Klan'o metų Įeigos $2,208,809.

NEW YORK, birž. 16 d. Šiandie paskelbta stebėtinos skaitlinės, kiek daug pinigų įplaukia į Ku Klux Klan organizaciją. Skaitlinės paimtos iš oficialių rekordų.

Atskaitos yra fiskalių metų pasibaigiančių 1923 m. liepos 31 d. Naujų narių prisirašė 450,-099. Metinių įplaukų buvo $2,-208,809.44. Klan'o valdininkams algų išmokėta $870,000. Iš naujų narių mokesčių paimta $1,878,809.88. Viso išmokėjimų buvo $1,282,523.61. Metų pelno liko $926,285.83.

Pastebėtiniausias dalykas gal bus tas, kad nors abelnai manoma, kad Ku Klux Klan'as yra stipriausias pietinėse valstijose, bet ištikrųjų Klan'as yra stipriausias New York'o, New Jersey valstijose, taipgi viduriniuose vakaruose, įpatingai Ohio ir Indiana valstijose. Kaip žinia, Klan'as pirmiausiai yra nusistatęs prieš nigerius (jis tada ir susiorganizavo, kada po civilės karės nigeriai buvo paliuosuoti iš vergijos), bet vėliaus jis įgijo reputaciją kaipo kariaujantis prieš katalikus ir prieš žydus.

Nori Įskiepinti Kiaulės Akį

NEW YORK, birž. 17 d. D-ras E. B. Morgan mėgino įskiepinti kiaulės akį jaunikaičiui Alfredui Leman'ui, kudikystėje fejerverkais išsideginusiam akis. Pirmas pasikėsinimas nepasisekė, bet jaunikaitis nori, kad daktaras mėgintų antru kartu. Jaunikaitis labai norėtų matyti savo motiną ir, jei atgautų regėjimą, galėtų jai pagelbėti. Daktaras darys antrą mėginimą. Žinoma, yra tai tik bandymai, bet labai galimas daiktas, kad pasiseks priauginti žmogui gyvulio akį.

Amerikos Lakunai Saigon'e.

HONG KONG, birželio 16 d. Trys Amerikos orlaiviai, kurie lekia aplinkui žemę, šiandie 2 v. po pietų pasekmingai nusileido Saigon'e, prancuzų Cochin Chinos sostinėje.

Anksčiau šiandie buvo žinia iš Touraine, kito Kochin Chinos miesto, kad leit. Lowell Smith'o orlaivis sugedo ir buvo priverstas nusileisti tarp Hue ir Touraine, bet kad buvęs įdėtas naujas motoras ir lakunai toliau nulėkė. Tarp Turaine ir Saigon yra apie 300 mylių.

Milijonieriai Plėšikai

Anglija ir Suomija Moka Karės Nuošimčius.

WASHINGTON, D. C., birž. 8 d. Anglija ir Suomijos respublika pasiskyrė šią dieną mokėti didesnę dalį karės paskolos palukiu Suv. Valstijoms. Duota pasirinkti mokėti pinigais, Laisvės bonais arba tam tikrais iždo paliudijimais. Anglija pirmiau mokėjo Laisvės bonais, nes juos galėjo pigiau nupirkti, taigi sutaupinti tam tikras sumas.

Sekretorius Mellon šiandie paskelbė, kad pagal 1923 m. vasario 28 d. sutartį, šįmet birželio 15 d. Anglijai atsieina užsimokėti Suv. Valstijoms $68,655,-000; Anglija užsimokėjo $19,-000,000 iždo certifikatais ir $49,655,000 pinigais.

Suomija, pagal 1924 m. kovo 12 d. sutartį, šiandie užsimokėjo $134,325 — $20,250 Laisvės 4½ nuoš. bonais ir jų 72.50 nuošimčiais, ir $114,002.50 pinigais.

Bonais šį sykį dėlto mažai mokėta, kad bonai yra pakilę aukščiau jų normalės kainos. Suomija (Finlandija) mokėjo tik tais bonais, kuriuos ji buvo pirmiau įgijus, kada bonai buvo da pigesni.

Italijos Kabinetas Siulosi Atsistatydinti.

ROMA, birž. 16 d. "Gionale D'Italia" šį popietį pranešė, kad Italijos kabineto nariai sudėjo savo portfelius prieš premierą Mussolini, palikdami jo valiai ar paliuosuoti ministerius perorganizavimui kabineto, ar palikti jį tokiu, koks yra.

Yra gandai, kad pas karalių buvo konferencija, kad pasikalbėti apie sudarymą "didelės sukoncentruotos ministerijos," kurion, apart Mussolini, įeitų keli buvusieji ministeriai pirmininkai, tarp jų Giolitti ir Orlando.

Prancuzai Pasiliks Ruhr'e.

PARYŽIUS, birž. 16 d. Naujoji Prancuzijos valdžia pareiškė, kad nesitrauks iš Ruhr'o, kol Dawes'o planas nebus įvestas Vokietijoje. Herriot pareiškė, kad abelnai laikysis tokios politikos, kokią žadėjo socialistams, prieš rinkimus jieškant jų paramos.

Užsienių politikoj busią dabota tarptautinės taikos su Tautų Lygos pagelba, įvedimas tarptautinio darbo biuro ir Haagos teismo. Sudarymas normalių santikių su Maskolija. Be prieštaravimo priėmimas ekspertų raporto ir užėmimas Ruhr'o, kol nebus duotos gvarantijos pagal Dawes'o planą ir tada administracija bus atiduota tarptautinei organizacijai, turinčiai kvalifikacijas valdyti. Kontroliuoti Vokietijos nusiginklavimą ir išrišti apsaugos planą po Tautų Lygos priežiura.

Vidurinėje politikoje: Visuotina amnestija, išskiriant sukilėlius ir išdavikus. Grąžinimas darbo atstatytiems geležinkelių darbininkams. Užslapinimas prancuzų ambasados prie Vatikano ir pridabojimas, kad tikybinės organizacijos neperžengtų įstatymą. Sumažinimas kariuomenės išlaidų.

Suimta Narkotikų už $1,500,000.

NEW YORK, birž. 16 d. Pastačius prieš teismą du, kaltinamu už gabenimą į Ameriką narkotikų, išėjo į aikštę, kad iždo departamentas turi sugriebęs didžiausią šmugeliavimą narkotikų. Manoma, kad susekta lizdas tarptautinių šmugeliuotojų, kurie gabeno narkotikus iš Europos, Azijos ir pietų Amerikos.

Suimta nuodų vertės tarp $1,-500,000 ir $2,000,000. Rasta 500 svarų opiumo pakuose užpečėtytuose Persijoje; 800 uncijų kokeino; 1000 uncijų morfinos; 1500 uncijų heroino ir keli šimtai uncijų kitokių narkotikų.

Suimta pereitą šeštadienį, kad šmugeliuotojai kraustė iš laivo Roosevelt į trokus ir norėjo pervežti į Barbados.

Suareštuota Abraham Polowitz, troko savininkas, ir jo pagelbininkas Otto A. Anderson. Abu turėjo užsistatyti po $25,-000.

Polowitz ir Anderson yra tik mažesnieji aktoriai, valdžia tikisi per juos susekti tarptautinę šmugeliuotojų sindikatą, su galvomis New Yorke, Vokietijoje ir Barbadose.

Maskolija Tikisi Paskolos iš Anglijos.

MASKVA, birž. 16 d. Krasin'as pareiškė laikraštininkams, kad jis daug tikisi iš Anglijos.

Rakovskis pranešąs, kad rytužporyt busią gauta paskola iš Anglijos. Jis sako, kad Maskolija butinai turi pirkti užrubežėje daiktų už 8 milijonus svarų sterlingų (apie už 35 mil. dol.). Rakovskiui esą nusiųsta, ko pirmiausia reikia: 47 garlaiviai po 3000 tonų, 6 javų garlaiviai po 6000 tonų, 6 naftinių po 10,000 tonų — ir kitų, viso 200,000 tonų. Bet be paskolos to visko negali nė sapnuoti pirkt. Bet Anglijos kapitalistai nesiskubina skolinti, Krasinas nesupranta, dėlko. Ar gal dėlto, kad jiems negrąžinamas sukonfiskuotas Maskolijoje turtas — kasyklos ir dirbtuvės? Bet tai esąs visai kitas klausimas.

Krasin stoja už naują Maskolijos politiką. Jis sako, kad į 25 metus Maskolija atsigriebs, jei tik ji gaus paskolos.

Apiplėšė Pašto Traukinį.

CHICAGO, ILL., birž. 15 d. Apiplėšime traukinio, iš kurio buvo paimta $3,000,000 iš pašto krepšių, išeina didesnės sensacijos, nė kaip buvo tikėtasi. Pereitą ketvirtadienį, birž. 12 d., ties Roundpoint buvo apiplėštas traukinys. Netrukus policija suareštavo 4 nužiurėtus, pas kuriuos rado naujus 1000 dol. popierinius pinigus. Vėliau suėmė 2 kitus. Tarpe suimtųjų buvo vienas, kurs pasidavė kaipo J. Mahoney. Teisme buva pasistengimai užslėpti, kas tas Mahoney yra, bet išėjo viešuman, kan tai yra James Murray, buvęs Chicagos 19-o ward'o politinis "bosas," dabar gi dailininkas Joe Stenson'o $10,000,000 alaus kombinacijoj. Šis Murray yra areštuotas ir drauge su šešiais kitais yra kaltinamas, kad aktualiai dalyvavo apiplėšime traukinio.

Dvi Merginos Užmušė Trečią.

LENINGRAD, birž. 16 d. Kad Chicagoje du ponaičiai užmušė vaiką, jieškodami "sensacijų," Sovietų šalyje dvi merginos, 16 ir 17 metų, užmušė trečią, 18-os metų, užtai, kad anos buvo gražesni rubai.

Maria Guščenkova, 18 m., turėjo gražius drabužius, tad jos draugės, Maria Puščakina 16 m. ir Nadežda Fedorova 17 m., labai anai pavydėjo.

Puščakina ir Fedorova užsivadino pas save Guščenkovą ir ten neva žaisti prikalbino aną išsirengti. Pagriebę jos drabužius, užnėrė jai ant kaklo kilpą, ir ėmė smaugti, drauge badydamos peiliais. Kad nelaimingoji auka da vis kvėpavo, viena jaunųjų žmogžudžių sako: "Aš smaugiau ir peiliu badžiau ją, tu dabar dabaigk ją. Antroji ir dabaigė kirviu. Užmuštosios merginos lavoną rado artimoje gatvėje, žmogžudystė išėjo į viršų, buvo teismas — žmogžudėms buvo paskirta po 8 metus kalėjimo, bet atsižvelgiant į jų jaunumą, sumažinta iki 5-rių metų.

Lenkija Parduoda Italijai Maskolijos Gražmenas.

VARŠAVA, birž. 16 d. Pagal Rygos 1920 m. sutartį Lenkija gavo iš Maskolijos, kaipo dalį karės kontribucijos, daug brilijantų. Dalį tų brilijantų dabar Lenkija pardavė Italijos bankoms už 6 milijonus dolerių ir užtai gavo paskolos 400 milijonus lirų.

Vilelkos-Molodečnos srityj sukilėliai, gautomis žiniomis, yra gerai organizuoti. Informacijos tikslais sukilėlių štabas leidžia biuletenį. Sukilėliams tuo tarpu sekasi.

A.L.T.S. REIKALAI

KO "NAUJIENOS" NORI?

Pastaruoju laiku beveik nerasi nei vieno "Naujienų" numerio, kuriame nebutų kas nors taikoma užmesti Sandariečiams. Tą matant kyla klausimas: nejaugi "Naujienos" neturi bendradarbių, kurie galėtų užpildyti jų špaltas naudingais visuomenei raštais, jei jų redaktoriai taip myli kabinėtis prie kitų, tarytum su noru įsitraukti į bereikalingus ginčus, kad politikuojant butų kuom užpildyti laikraštis Nejaugi "Naujienų" skaitytojai yra tik tokio išauklėjimo, kad tarytum norėtų skaityti barnius ir polemikas, kurių matyti, p. Grigaitis labai jieško pas Sandariečius?

Man prisimena, kad kada Sandariečiai politikavo su "Keleiviu," tai berods ir pats p. Grigaitis siulėsi sulošti advokato rolę, patardamas vieniems su kitais paliauti tuos bereigalingus ginčus, nes, girdi, tas visuomenei neduoda jokios naudos. Na o dabar, kada Sandariečiai sau ramiai darbuojasi savo pasibrėžtame darbe, tai ir pats p. Grigaitis, kuris buvo pasiskelbęs "taiką mylintis," jieško priekabių.

Žiurint į p. Grigaičio taikomus užsipuolimus ant Sandariečių, tenka patėmyti, kad visą savo užsipuolimui medžiagą semia tai iš "Dirvos," tai iš "Vienybės." Man nėra reikalo daryti išvedimus, ar "Dirvos" ir "Vienybės" redaktorių išvedimai politiniuose ir visuomeniniuose klausimuose be išimties yra priimtini Sandariečiams ar ne, tą išspręsti gali tik Sandaros Centro Valdyba. Nejaugi p. Grigaitis pamiršo ir tą faktą, kad nuomones gali reikšti netik laikraščių redakcijos, bet ir pavienės ypatos, gi darbą pasiimti ir jį gyveniman vykdinti tai jau pasiima žmonių grupė arba organizacija.

Tad ir p. Grigaitis, jei nori savo laikraštį vesti teisingu keliu ir nesuklaidinti savus skaitytojus, paliesdamas Sandariečius turėtų semti žinias ne iš privačių laikraščių, bet iš Sandaros oficialio organo "Sandaros."

Bereikalingai musų socialistai šaukia, kad Sandariečiai nori apsirubežiuoti nuo socialistų ir tuo pačiu sykiu patarti ir savo draugams Valstiečiams Liaudininkams taip pat padaryti ir jei socialistai nesiliaus Sandariečius kandžioję, tai kitokios išeigos ir nebus, nes pirmiau kandžiojo keleivininkai, o kada tiem dantys atšipo, tai dabar pasiėmė naujienininkai. Nejaugi musų laikraštija neturi ką naudingo ir rimto pateikti savo skaitytojams, vien tik nepamatuotus šmeižtus ir vieni kitų kandžiojimus? Argi galime perdaug stebėtis, kad Amerikos lietuvių visuomenė atšalus nuo viso veikimo? Tam atšaldymui kalti patys laikraštininkai, nes vieton buti iniciatoriais naudingiems kasdieninio gyvenimo reikalams, virto visuomenės kurstytojais ir demoralizuotojais. Sandariečiams reikėtų perdaug nežvelgti į tuos šmeižtus, bet varyti savo pradėtąjį darbą, nes kada šmeižikams apdils liežuviai, tai ir paliaus ambriję.

Sandarietis.

WORCESTER, MASS.

A. L. T. Sandaros 16 kp. Oficialis pranešimas visų Sandariečių žiniai.

"Varpas" 18-tame ir kituose savo numeriuose iškėlė aikštėn tulus Sandarai ir Sandariečiams nepageidaujamus darbus p. V. S. Jokubyno Sandaros nenaudai ir pataria Sandariečiams nusikratyti kaipo nešantį Sandarai blėdį. Tam pamatan imami šie motyvai.

1) V. S. Jokubynas daro negražumų Sandarai priklausidamas prie jos.

2) V. S. Jokubynas peikė S. L. A. Centro Valdybą už išmetimą Bimbos iš Susivienyjimo.

3) V. S. Jokubynas "Sandaros" Redakt. p. Šliakį vadino žiopliu.

4) V. S. Jokubynas kiekviename "Amerikos Lietuvio" numeryje niekino p. A. A. Tulį.

5) V. S. Jokubynas veržėsi į "Sandaros" Redaktorius ir todėl niekino A. A. Tulį, padaryta ir keliolika kitokių užmetimų mažiau aiškių.

Kadangi V. S. Jokubynas yra A. L. T. S. 16 kp. nariu, todėl 16 kp. atkreipė domę į "Varpo" nurodymus. ir savo mėnesiniame susirinkime gegužės mėn. paskyrė komisiją viso dalyko ištyrimui, kad persitikrinus ar jos narys yra kaltas "Varpo" pasiulyto iš Sandaros "nusikratymo". Komisija peržiurėjus visus numerius "A. L." nesurado V. S. Jokubyno jokio rašto nei straipsnio, kuriame butų kas nors buvęs minėta ką "Varpas" nurodė. Vėliaus komisija laišku kreipėsi į "Varpo" Redakciją prašydama prirodyti faktais kur, kada ir kaip V. S. Jokubynas yra tai sakęs ar rašęs. Į tai "Varpo" Redakcija nieko nepasakė ir jokių prirodymų nedavė.

Kadangi V. S. Jokubynas yra 16 kp. nariu per paskutinius 3 metus ir dirbo visuomet kontakte su nariais naudingą darbą musų organizacijai duodamas eiliniams nariams gerus patarimus kaip geriausia išauklėt musų organizaciją, ypač pastaraisiais metais artinanties musų organizacijos 10-tam Seimui dirbo pašvęsdamas visą savo liuosą laiką, kad tik surengus entuziastišką Seimą ir naudingą musų organizacijos gerovei ir šiandieną rupinasi jos likimu. Tad mes įkainuodami jo visą darbą atrandame jį "Sandaroje" ištikimu ir naudingu.

Kadangi "Varpas" neturi kuomi prirodyti savo pasakytus žodžius ir kadangi "Amerikos Lietuvyje" V. S. Jokubynas nėra kalbėjęs to ką "Varpas" pasakoja, tad visa tai ką "Varpas" pasakė skaitome melagingu prasimanymu ir už tai mes jam pareiškiame viešą papeikimą už sėjimą demoralizacijos tarpe Sandariečių ir patariame visiems Sandariečiams visuomet buti atsargiais su "Varpu," kad ir kitiems panašios provokacijos neiškirstų. Atjausdami mes V. S. Jokubynui už tokius "Varpo" begėdiškus apšmeižimus,

Pasirašome Komisija:
Ant. Kriaučialis,
J. O. Kaulakis,
J. Krasinskas.

A. L. T. S. 16 kp. Valdyba:
Pirm. **J. Pileckis,**
Rašt **K. Zurlis.**
(Antspauda)

DETROIT, MICH.

Birželio 8 d. A. L. T. Sandaros 29 kuopos buvo laikytas susirinkimas ir buvo daug svarbių dalykų apkalbėti. Prie to dar turiu primint, kad per gerb. J. Ambražavičių prisirašė panelė Veronika Jurgeliutė, laikraštį, musų gerbiamą "Sandarą" užsirašė Lietuvon savo giminėms, atrodo, kad gabi bus Sandarietė.

Taipgi per pasidarbavimą K. Šnuolio prisirašė T. Šuipys ir ponia Šuipienė — Šuipis pasiėmė "Sandarą", o Šuipienė užsirašė sau "Amerikos Lietuvį." Visgi musų organizatorius K. Šnuolis nemiega, bet dirba po biskį, nebuna to susirinkimo, kad neatgabentų kelių narių prie musų 29 kuopos. Butų pageidaujama, kad visi nariai tą patį darytų, tai musų kuopa užaugtų milžiniška.

Apart to, dar buvo nutarta, kad ant liepos 4 d. surengti Sandariečių draugiškas išvažiavimas ant ukės — tame išvažiavime dalyvaus tiktai vieni Sandariečiai, kur bus praleista linksmai laikas. Apart to, dar Sandariečiai rengia milžinišką išvažiavimą ant rugpiučio-Augusto 15 d. ant Sugger Island, tarpe jurių, ant rubežiaus Amerikos ir Kanados — tenai yra didelė sala ir bus viskas konopuikiausia.

Taigi šiuomi pranešu visiems Sandariečiams ir Sandarietėms, kaip vietiniams, taip ir apielinkės, kad rengtųsi į minėtą išvažiavimą, kur bus praleistas linksmai laikas ir bus geriausių ir naudingiausių žaislų, nes dabar kaip ir tiktai proga vasaros laiku susirinkt į didžiausią išvažiavimą.

Birželio 7 dieną Detroit pasirodė "Detroit Žinios" — lietuvių biznierių laikraštis, dar jaunas, bet pasirodo, kad klerikalų.

29 kp. korespond. **Masonis.**

PITTSBURGH, PA.

Susirinkimas.

Mėnesinis susirinkimas A. L. T. Sandaros 36 kuopos bus utarninko vakare, liepos 1 d., 1924m. L. M. D. svetainėje, 142 Orr St., 7:30 val. vakare.

Per visus metus 36 kuopa laikydavo susirinkimus kas pirmas nedėlios vakaras žėdno mėnesio, bet per vasaros karščius, tai yra liepos, rugp., ir rugs. mėn., nutarta laikyt paprastais vakarais, nes vakarai gana ilgi ir galima daug ką aptarti. Per vasarą nedėliomis žmonės nori kur išvažiuoti ant tyro oro, todėl bus galima visiems ir į susirinkimus atsilankyti. Todėl malonėkite visi į šį 1 liepos susirinkimą susirinkti ko skaitlingiausia, nes kuopoj vis atsiranda reikalų, kuriuos reikia aptart ir kiek daugiau susirenka tiek daugiau kas naudinga mus organizacijai galima geriau įvykdinti.

Taippat nuo pirmo liepos užima naujas sekretorius, gerb. V. M. Čekanauskas, ir naujas redaktorius gerb. A. A. Tulys, abu jauni, energingi vyrukai, ir be abejo ir mus organizaacija turės žymiai pasidaryt gyvesnė, veiklesnė, taip pat įvyks ir mus organo "Sandaros" pagerinimas, todėl visi Sandariečiai bukim prisirengę pagelbėti mus vadams, lankykimės į susirinkimus ir svarstykime mus organizacijos reikalus.

Fin. sekr. **J. Virbickas.**

LAWRENCE, MASS.

Sandariečiai ir pašaliniai smarkiai rengiasi į pikniką liepos 4 d., kuris bus Framingham, Mass. A. L. T. Sandaros N. Ang. Apskričio. Jau trokai užimti. Trokai pirmos rušies, su minkštomis sėdynėmis. Iš Lawrence'o trokai išeis 8:30 val. ryte nuo kampo Oak ir Short St., todėl katrie dar nesiregistravo, tai skubinkit registruotis, nes vėliau neteks vietos. Registruokitės Urbšo ofise, 101 Oak St.

Komisija.

VASAROS SULAUKUS.

Vasaros sulaukus, beabejo, kad kiekvienas sulaukęs šventadienio norime išvažiuoti į parkus. Sandariečių kuopų yra pareiga, susirinkimus iš šventadienių pakeisti į šiokius vakarus ir reguliariai laikyti, nes naujoji Centro Valdyba užėmus vietas laikas nuo laiko turės daug ko naujo pranešti, kur bus reikalas apsvarstyti be atidėliojimo. Tad Sandariečiai rengkitės prie energingo veikimo sykiu su nauja valdyba.

K. J. Paulauskas.

G. P. Stamatov'o.

KAPINĖSE

(Iš dabartinių pasakojimų.)

—Nade, ar tu atmeni savo prižadėjimą?

—Aš atmenu, bet tu juk ne privalai mane tuo baidyti. Tu geriausiai žinai, kad aš pati jį pasiuliau.

—Žinau, bet aš noriu, kad tu jį išpildytum.

—Gerai. Nors, aš pasakysiu tau, tavo užsispyrimas truputį yra įžeidžiantis mane.

—Tai Tavęs ne įžeidimas, kas mane nuramįs.

—Ir tu nusiramįsi? Bet aš galiu sumeluoti tau taip pat ir tenai!

—Negalima tikėti. Yra minutės, kuomet drąsiausia siela pabunga... Kokiais drabužiais apsirėdyti?

—Ar šiandie mes eisim?

—Taip, kas yra?

—Niekas, tik oras man atrodo kiek abejotinas.

—Oras gražus... bet tu tapai abejotina.

—Aš!? Tu nepažįsti manęs...

—Tenai aš tave pažįsiu... Neapsirėdyk šiais drabužiais; jie neatatinkami kapinėms.

—Priešingai, jie turi savo prasmę.

—Jie labai yra bekaltiški...

—Kokia aš esu.

—Mes pamatysim...

Vietoje atsakyti, — ji metė į jį pusiau paniekos žvilgsnį. Netrukus jiedu išėjo iš namo ir nusisamdė vežiką. Praėjo aristokratiškąją numirėlių miesto dalį. Visur kilnu. Paveldėtojų dėkingumas čia suamžintas grandioziniais monumentais ir sunkiomis marmoro lentomis numirėliams — kad jie iš ten negalėtų atsikelti. Šviežios gėlės, uždegtos šventos lemputės, turtingi šešėliais medeliai, po jais geležinės kedės. Patogumas, kaip gyvenime. Daugiausia — kuklųs takeliai, gauruoti kapai, be kryžių, beveik pranykę.

Jie sustojo greta kapo darželio. Jame medinis kryžius, paprastas suolas iš medinių lentų. Didelės raidės, pusiau ištrintos lietaus, skelbė apie numirėlį. Greta kryžiaus jaunas medelis su negyvomis šakutėmis, — nudžiuvęs kartu su ašaromis tų, kurie jį sodino.

Jie įėjo į darželį.

Nadė dievobaimingai atsistojo šale kryžiaus. Visa kudikystė praėjo per josios atmintį, kaip sapnas, tarsi tai butų tik kas perskaityta, keno nors papasakota. Ji nebatsiminė brangaus numirėlio veido bruožų, nei vieno iš jo glamonėjimų. Ir ji pasijuto taip nelaiminga, apleista, apsupta svetimais žmonėmis! Dargi tas, kuris ją myli ir stovi greta jos, nėra jai artimas šioje minutėje. Jis nuleidė nuo jos akis. Niekuomet ji neatrodė jam taip graži, — ir drabužiai atatinka jos upui ir vietai. Kažkas tyras, kudikiškas buvo matyti josios ramume, nuliudusiam veidelyj ir žemyn nukreiptame žvilgsnyje.

Ji atsiklaupė. Ant josios blakstienų virpėjo du šviesųs sidabro rasos lašeliai ir nupuolė žemėn.

Bet taip pat kapinių tylumoje jo mintys nenoromis persinešė miesto judėsyn — o tuo tarpu jos bekaltiškas, kentantis veidas matėsi prieš jį kitoje išvaizdoje, su kitais reginiais.

Ir pasirodė jam, kad ji dabar perstudijuoja naują vaidinimo rolę, kad nukreipti baisingą prie saiką. Jis nutarė patikrinti tą sielą, be rupesčio, kaprizo, nepatyrusią gyvenime. Apgaubė jį sunkios, slėgiančios mintys.

Norėjo nuplėšti josios kaukę.

Tenai — m i e s t e: — kur oras užnuodytas amžinomis komedijomis, kur viskas yra netikra ir žmogus nuduoda prieš visą pasaulį, dargi vienintėlėje, —tyliuose miegamuose kambariuose lengvai meluojama. Bet čionai, prieš mirties akis, prieš Nežinomą, prieš Amžinybę, argi nesustings melas ant lležuvio?

Nadė nejudomai klupojo greta kapo.

—Brangioji! — tyliai tarė jis.

—Ką, brangusis?

—Tu žinai — jis kurčiai prašnibždėjo ir jautė, kad jo žodis dreba.

—Kaip nuožmus tu esi! — ištarė ji. — Ar tu nerandi, kad tavo noras įžeidžiantis... klerikališkas?...

—Ne! Jeigu tu nori, kad mes butume laimingi... Aš noriu žinoti viską... Kad ir kas jis yra, bet viską. Aš negaliu gyventi su paslaptimis... Baisiausia paslaptis nustoja savo baisumo, kuomet ji nebelieka paslaptim. Aš nebijau teisybės, bijau tik melo.

Nenoriai ji atkreipė savo veidą į jį. Blogas ženklas jo akyse blizgėjo. Nadė sudrebėjo.

—Ką tu nori nuo manęs?...

—Teisybės, nieko kito.

—Tu kalbi tokiu tonu, lyg lauktum nuo manęs baisios išpažinties!

—Lygiai, pakanka jeigu ji yra teisybė. Atmink, Nade, dar niekas galutinai musų neįtikrino, kad neatsitinka stebuklų ant žemės. Kas žino! Gal, kaip tik tu ištarsi pirmą melo raidę tavo tėvo šmėkla pasirodys prieš tave.

—Brangusis! Ar tu tikrai netiki man?

—Ne.

—Jeigu aš prisiekčiau, tu patikėtum, nusiramintum? Ir niekuomet daugiaus manęs nepersekiotum?

—Taip, viską... pamiršč iau... dovanočiau...

—Dovanoti yra niekai...

Akymirksniu jie nutilo.

—O jeigu aš neprisiekčiau?

—Tu prisieksi...

—Ir jeigu aš tau pasakyčiau ką nors baisingą? Ar gi tu perneštum tą?

—Viską pernešiu, užteks, tik sakyk.

—Galop aš tau pasakau, jog aš meluosiu taip pat ir čionai.

—Meluok; bet tik nepamiršk, kad tu čionai esi moteris ir bijai mirties ir numirėlių, Dievo ir velnio...

—Brangusis! Tu esi vaikas. Jeigu aš tau milijoną priesaikų padaryčiau, dargi ir tuomet tu man netikėtum. Kuris gi vyras tiki moterei?

—Nade! Tu nenori prisiekti?

—Aš nesakau to.

—Tad kartok mano žodžius: "Aš prisiekiu!..." — Jo veidas buvo rustus, balsas liepiantis.

Nadė pabalo.

—Kodėl tu tyli?

Jos lupos sujudėjo, bet nieko neištarė.

—Nadė! Jei tu neprisieksi, aš pasišalįsiu... visam...

Išblaškytas skambesis sudrebėjo ant jos liežuvio.

—Aš negaliu! Tai yra nuožmus!... Tu kankini mane... Man bloga... Apleiskim šią...

Jis prisiartino prie jos.

Nematomai ji atjautė jo žvilgsnį... Jis ją degino, kaip žarija.

—Mes apleiskim!? Tu nori išeiti!... Galutinai... amžinai... aš žinosiu, kad tu nešioji paslaptį savo sieloje... Niekuomet!... Pakanka!... Tu privalai pasakyti man!...

—Jei tu esi tikras, kad aš turiu kokią nors paslaptį, tu ją ir žinai... Sakyk ją...

—Jeigu aš ją pasakyčiau, nebutų dovanojimas, nebutų pasigailėjimas.

—Dovanojimas!... Pasigailėjimas!... — Ji paniekinamai pakartojo, ir prieš jį atsistojo išdidžiai, pakelta galva ji pažvelgė jam tiesiai į akis. Ir ji užmiršo viską, užmiršo net, kad yra kapinėse. Šiame momente ji jautė vien tik esanti silpna, bejiegė, vienintėlė moteris, ir daugiau nieko nematė prieš save, išskyrus storžievišką vyrišką stiprumą, gatavą ją nukryžiuoti, kojomis sutrepenti į purvą ir paskiau be pasigailėjimo ligi kapo kankinti savo galingumu... arba savo palankumu.

Ji žinojo, kad tai čia yra kova gyvybės ir mirties.

—Paslaptys!... vilingai ištarė Nadė:— Jokių paslapčių aš neturiu... Jos gyvuoja tik tavo ligotame vaizde... kurio tu man nepavydėjai... kuriuomi mane persekiojai! Ar tu tikėjai man bent vieną minutę?... Viską aš tau dovanojau... bet stiklas vandens persipildė. Čia greta mano tėvo kapo metei man į akis paniekos pasibiaurėjimą... Prašei priesaikos... gerai. Aš prisiekiu atmintyje to, kuris, galimai, dabar klauso manęs —ir ji, triumfiškai parodė pirštu žemėn, jog aš buvau ištikima tau, kaip šuo... taip... ligi šiai dienai... bet nuo dabar... žinok, noriausiai dovanočiau pirmam pasitaikiusiam praeiviui, negu pevelyčiau tau mane kliudyti... Ar tu supratai? Ar tu esi dabar patenkintas?...

Visa jos išvaizda, balsas, žvilgsnis buvo išdidųs ir majestingi.

Išblyškęs jis stovėjo šale jos, o karti nesveika šypsena, teisingiau vaipymasis, kuprino jojo veido bruožus.

—Nade! brangi Nade!... Ką tu padarei? Tu numarinai viską.

—Tu pats norėjai to...

—Kodėl tu, Nade, prisiekei! Juk aš netikėjau, kad tu prieisi ligi tam...

—Tugi niekuomet netikėjai man...

—Ne!... aš žinau viską... Jis ištraukė iš savo apsiausto laišką ir jį išplėtė jai.

—Skaityk!...

Pažįstamas, brangus rašymo budas prabėgo prieš josios akis.

Begalinis baisumas užvaldė ją.

Jos galva apsvaigo ir, kad neperpulti, ji pasirėmė į darželio tvorelę.

—Viskas yra baigta, Nade, — jis paniekinamai pramurmėjo.

Ir jie atsistojo greta viens kito, kaip du atkaklųs priešininkai neišdrįstanti į save pažiurėti.

Vakaras artinos. Tamsuma pabudino Nadę. Ji metė žvilgsnį aplink, ir prietemoje prieš ją matėsi pasigailėtina. sumažėjusi figura to, kuris ją mylėjo.

Per jos kuną perbėgo šiukštus šlykštumas, lupos drebėjo, ir lyg rimbo plaukšterėjimas, jojo ausyse suskambėjo "šiaudadušis"...

—Nade?... suriko jis:— Nade!... Dovanok man!... Ir norėjo paimti jos ranką.

—Šalin nuo manęs... nešvarus gyvuly!...

Bejiegiai jis perpuolė ant suolo, o ji greitais žingsniais apėjo kapą, kad neiti pro šalį jo, ir išėjo iš darželio.

Nuo tolimųjų kalnų pasirodė mėnuo ir apšvietė numirėlių miestą, kur miegojo tiek džiaugsmų ir kentėjimų. O jis, dar vis tebesėdėjo greta kapo. Ir šioje amžinoje ramybėje, viduryj minčių chaoso, suprato jis, kad nustojo ją, ir ne tuomet, kuomet jam ji atsakė, bet dabar, čionai, nustojo ją ir visam.

Jo siela išsiplėtė nuo minčių. Jis išvengė numirėlių. Atbudusi jo sąmonė sanprotavo, kad noriai jis dovanotų jai jos neteisėtumą, negu ji jam čionai įvykusią sceną.

Ir su ašaromis ant akių jis suprato, jog ji yra teisinga.

Iš esp. kalbos vertė **A. Kuosa.**
1924 m. sausio 30 d.

Gelžkelio Stotyj.

Traukinys, kimšte prikimštas važiuojančių, staiga sustojo savo stotyj. Viena ponia išeina iš traukinio, kita gi įeina, norėdama važiuoti. Tai buvo seniai pažįstamos draugės ir kumutės; todėl pasisveikinusios prieangyje, pradėjo garsiai šnekėti.

—A, tai tamstyte! — pasakė pirmoji:— kaip sveika kruti ir kaip gyvuoji? Kas nauja girdėt?

—Naujienos paprastos, brangioji! — tarė kita.

—Nors netruksta ir svarbesniųjų... Svarbniausias atsikimas dabar musų namuose tas, kad mano Kastutė teka už turtingo jaunikaičio!..

—Ar iš tikrųjų?.. Tai kas tas janikaitis?

—Maloni ponia, — prabilo konduktorius:— rodos, tamista norėjai iš traukinio išeiti... mes gi turime toliau važiuoti.

—Taigi, taigi! — atsakė ponia:— juk tamsta matai, kad išeinu... Bet su kuo duktė susižiedavo?... įdomu man žinoti.

Tuo tarpu konduktorius sušvilpia paduodamas ženklą toliau važiuoti.

—Tuojau, tuojau išlipsiu!.. Bet tamsta matai, jog šita ponia kalba, tad turiu išklausyti!.. Tik vieną žodį, tamsta!... Tai už ko teka jusų duktė?..

—Žinai tamstyte! — sako antroji:— Kastutė teka už to Antanuko, kuris jau ištisą mėnesį mus lanko. Tai, poniute, žmogus!.. protingas, turi susitaupęs pinigų, užima gerą vietą, turi gerų giminaičių ir pats labai gero budo!...

—Tai tikra laimė, tai gražus dalykas! Tad sveikinu jus! Ašgi, prisipažįstu, jau senai to tikėjausi, tik vis nenorėjau jums nieko sakyti!

—Mes važiuojam! — atkartojo konduktorius:— prašau jau išeiti.

—O koks tamsta nekantrus žmogus! Juk tamsta matai, kad jau rengiuosi išeiti!.. Buk maloni, poniute, mus aplankyti!.. Lik sveika, brangioji! Jau turiu eiti, nes šitam ponui taip skubu... Tad nekantriai lauksiu jusų... gal ryt po pietų?...

—Ryt negaliu, brangioji, nes ryt pas mus skalbimas!.. Tamstėle supranti gerai, kad turint apie kelis šimtus daiktų išskalbti, reik šeimininkei buti namie... Bet, gerbiamoji, (gerai, kad atsiminiau), ką tamsta vartoji prie skalbimo?.. Visi man sako, kad chlorkus labai skalbimams kenkia, kad labai juos suėda, sudegina...

—Tegu Dievas sergsti!.. tiktai be chlorkaus!.. Geriausiai yra tyras vanduo o paskui...

Konduktorius sušvilpė ir traukinys sujudo.

—Tuojau, tuojau! Ar tamsta pasiutai? Juk matai, kad noriu išeiti... Sulaikyk, tamsta, traukinį!.. Tai netikęs darbas! Iki pasimatymui, iki pasimatymui!..

Traukinys sustojo. Ponia, labai supykus išeina ir, išlipus. kalba į aną:

—Teisybė... dar norėjau šį-tą papasakoti, bet tai jau ryt... jau ryt...

V. Nor..is.

L. Rudaitis-Radastas.

Slaptingas Pavasaris

Aš trauksiu laukais, kad tave praregėsiu,
Užvesiu dainelę linksmesnę čia jau—
Rankas ant krutinės užlaušiu, sudėsiu
Ir Dievo prašysiu lietuko karščiau!
Išdžiuvę laukai vos pradėjo žaliuoti,
Pavasaris naujas sieloje, gamtoj!
Paukšteliai jausmingi ims suokt, šnekučiuoti,
Kaip miela gyventi! ramumas sieloj...
Po kančių ir skausmo vėl rytas nušvinta,
Vėl širdis tik tvaksi, tik traukia tenai,
Kur rasos-žemčiugai rytais vien bekrinta,
Kur gėlės žydėti turėjo seniai...
Regiu aš gamtužę, matau joj stebuklus,
Nors jųjų pasaulyj dabar nebėra!
Štai sprogsta jau medžiai, žiedeliai ten kuklųs,
Slaptingas pavasaris visad yra...

1924-V-8 d., Šančiai.

L. Rudaitis-Radastas.

Aušra

Gaidžiai skelbėjai aušrą pranašauja,
Lakštingala jau suokia, gegutė kukuoja;
Širdis neramiai plakas, tartum ko stokuoja,
Pirmi spinduliai saulės pro erdvę žemėn šauja.
Ramu žiurėt į aušrą, kad ji ramybę duoda
Visiems kas jos trokšta, kas vylisi atginti;
Siela, rodos, plasnoja, bet rytas liepia rimti,
Ir vėl aušra nauja, ir vėl jausmams paguoda!
Kas buvo nuslopinta, štai, vėl saulytė kviečia
Į gyvenimą! O aušra,esi kokia galinga,
Tu naktį tamsią pergali, ji tokia jog vylinga.
O saulė, štai, valdovė žemelei ryto šviečia!
O aušra! Juk tavo, štai, pasaulis vėliai bunda,
Kas tavęs nori, trokšta, su vieverseliu sujunda...

1924-V-10 d., Šančiai.

V. M. Tylunėlis.

Rožėms

Neliepsnokit, rožių krumai,—
Tamsios naktys slenka...
Po jus lapais juodi dumai
Sau gužtelę renka.
Miglų dumai jus apklojo
Jau nakties nakvynėn;
Ir saulutę pakavojo
Vakarų undynėn.
Lenki galvą, rožių žiede,
Į žemelę niurią—
Vakarai tau giesmę gieda
Ir naktis jau — žiuri...
Neraudokit, rožių lapai
Gal dar kartą vieną,
Prasiplėšę naktį — kapą,
Pamatysit — dieną.

Mariampolė.

Baigė Advokato Mokslą.

Nadas Rastenis, LL. B.

"Kol Jaunas, o Broli, Sėk Pasėlio Grudus" — sako Vincas Kudirka. Tuose žodžiuose mes randame begalinę prasmę, kur raginama jaunimas prie mokslo, prie ėjimo į platų šviesaus gyvenimo kelią.

Tų žodžių svarbiąją prasmę ytin mokėjo gerai įvertinti musų NADAS RASTENIS, kuris iš savo pat jaunystės dienų veržėsi prie mokslo, nežiurint, kad tame reikėjo ir daug vargo panešti. Tad ir pažvelgsime bent trumpai į Jo biografiją.

NADAS RASTENIS, iš Lietuvos yra Vilnietis. Kaimo Stagalienų, Švenčionių apskričio. Iš pat savo jaunystės turėjo didelį patraukimą prie mokslo. Rusiškoje valsčiaus mokykloje mokinosi tik septynias sąvaites. bet tuo pačiu laiku daug skaitė ir reiškia savamokslio keliu siekė prie mokslo.

Amerikon atvažiavo 1911 metais, tai yra trylika metų tam atgal. Atvažiavęs tuoj stojo į Amerikiečių lietuvių visuomeninį veikimą, energingai veikė ir tuo pačiu sykiu daug rašė, ypatingai eiles.

Kiek vėliaus stojo į mokslą. Bėgyje ketverių metų, mokinanties žiemą ir vasarą, baigė Huntington School ir gavo diplomą. Šią mokyklą paprastai baigti ima ketverius metus.

Bostono Universiteto Tiesų Skyriuje reikia mokintis trejus metus, ir Nadas Rastenis šią mokyklą baigė. Apart to, tuo pačiu laiku ėmė kursus Harvard Universitete, kuriame padarė vienų metų mokslo darbą. Abelnai viską kruvon suglaudus mes randame, kad bėgyje ketverių metų, per didelį pasirįžimą prie mokslo, Nadas Rastenis pasiekė aštuonerių metų mokslą!

Pagalios, Bostono Universiteto Tiesų Skyrių su laipsniu LL. B. (tas lotyniškai rašosi "Legum Baccalaureus," o angliškai "Bachelor of Laws") baigė ir gavo diplomą birželio 16 dieną, 1924 metais, 11 valandą ryte, Symphony Hall, Bostone.

Reiškia, musų Nadas Rastenis, per savo pasirįžimą prie mokslo, jau šiandieną baigęs advokato mokslą, kuom mes Amerikiečiai lietuviai turime pasidžiaugti padidintu skaičiumi musų inteligentijos.

Nadas Rastenis savo darbais Amerikiečių lietuvių tarpe plačiai yra žinomas. Ypatingai yra gerai pažįstamas Sandariečiams. Jau antri metai kaip yra Sandaros Centro Vice-Pirmininkas. Jis, nors, kaip minėjau, mokslą eidamas, vienok neatsisakė nuo musų Amerikiečių lietuvių bendrųjų reikalų. Yra pasakęs keletą desėtkų prakalbų įvairiose lietuvių kolionijose, kuriose žadino Amerikiečius lietuvius prie pirmynžangos, prie mokslo.

Taipgi jis yra žinomas plačiai visuomenei kaipo rašėjas — poetas. Daugelis jo eilių yra tilpę "Sandaroje" ir Sandaros Kalendoriuose.

Gi dabar, kada pasiekė savo siekiamo mokslo laipsnį, mes labai daug ką galime nuo jo tikėtis įnešant į musų bendrojo gyvenimo reikalus. Tad sveikiname advokatą Nadą Rastenį, pasiekusi aukšto mokslo laipsnį ir linkime geriausių pasekmių ir ilgiausių metų gyvenimui!

Nado Draugas.

SUTRAUKA NAUJO IMIGRACIJOS ĮSTATYMO.

Po kuriuo Prezidentas pasirašė Geg. 26, 1924.

Naujo imigracijos įstatymo aprupinimai pradės veikti liepos 1, 1924. Naujas įstatymas aprupina tolesnius imigracijos suvaržymus ir kvotos systemos aiškią permainą.

Per ateinančius tris metus visų šalių metinė kvota bus 2 nuoš. tos šalies gyventojų Amerikoje sulyg 1890 metų gyventojų skaičiaus. Mažiausia kvota dėl bile šalies bus 100. Šalių kvotos dar neišrokuotos, bet peržiurėjimas parodo, kad kur senųjų grupių kvotos bus sumažintos apie 20 nuoš. arba 25 nuoš., sulygintos su senu kvotos įstatymu, imigracijos kvotos dėl kaikurių naujų grupių beveik visiškai pranyks.

Bet netik kvotos ateiviai bus įleisti į Suv. Valstijas. Įstatymas įleis prie kvotos nepriskaitytus (non-quota) imigrantus. Prie šitos kliasos priskaityti, neištekėję vaikai, neturinti 18 metų amžiaus, ir žmonos Suv. Valstijų piliečių, kurie gyvena Suv. Valstijose, kuomet prašymas dėl imigracijos vizos paduotas. Ir nebus priskaityti prie kvotos ateiviai, kurie per du metus buvo ministrais arba profesoriais, ir kurie dabar bando įeiti į Suv. Valstijas sekti savo pašaukimą, ir jų žmonos ir neištekėję vaikai, neturinti 18 metų amžiaus. Sulyg naujo įstatymo, naminiai tarnai ir asmenys mokintų profesijų, kaip tai, gydytojai, civiliai inžinieriai, artįstaį, aktoriai, dainininkai, slaugės, pamokslininkai, negalės įeiti į Suv. Valstijas kaipo prie kvotos nepriskaityti (non-quota), kaip pirmiau darė, kuomet kvota išsibaigė. Mokiniai, turinti nemažiaus 15 metų amžiaus bus įleisti nepriskaityti prie kvotos, jeigu jų tikslas yra mokintis pripažintoj kolegijoj arba akademijoj.

Kita svarbi permaina naujo imigracijos įstatymo į kurią didžiausia atyda turi buti kreipta imigranto ir jo draugų ir giminių šioje šalyje, yra reikalavimas "imigracijos vizos" (imigration visa). Kiekvienas ateivis, kuris įeina į Suv. Valstijas po liepos 1, 1924, turi turėti "imigracijos vizą." Tą imigracijos vizą išduoda Amerikos konsuliniai aficieriai, ir parodo ateivio tautą, pažymi ar jis kvotos ar prie kvotos nepriklausantis ateivis, dieną kada viza užsibaigia ir tolesnes informacijas, kurias reguliacijos reikalauja. Ateityje imigrantas turi išgauti imigracijos vizą ir ne vizą ant jo pasporto. Už tą "imigracijos vizą" reikės užmokėti $9.00, ir ji išsibaigia po paskirtu laiku — nedaugiaus keturių mėnesių. "Imigracijos viza" ne garantuos jo įleidimą jeigu nesutinka su kitais imigracijos įstatymo reikalavimais. "Imigracijos vizas" turi turėti visi ateiviai, ar jie priklauso prie kvotos ar ne.

Tik 10 nuoš. metinio skaičiaus vizų bus išduodamas į vieną mėnesį visoms tautoms tik ne toms tautoms, kurių kvotos mažesnės už 300. Išduodant "imigracijos vizas" kvotos imigrantams, pirmenybė bus duota sekantiems imigrantams — neištekėjusiems vaikams neturintiems 20 metų amžiaus, tėvams, motinoms, vyrams ir moterims Suv. Valstijų piliečių, kurie patys turi daugiaus 21 metų; ir imigrantams, kurie mokinti žemdirbystėje su žmonomis ir vaikams neturint 16 metų.

Konsuliniai aficieriai negali ant syk išduoti "imigracijos vizas" imigrantams, kurie jos prašo kaipo prie kvotos nepriklausantieji arba kuomet jis reikalauja pirmenybės, todėl, kad yra giminės piliečių, konsuliniai aficieriai turi buti autorizuoti "imigracijos vizas" išduoti.

Suv. Valstijų pilietis, kuris parodo, kad imigrantas yra giminė ir gali buti įleistas kaip prie kvotai nepriklausantis imigrantas, arba priguli prie įleidžiamų giminių kliasos, turi prisiųsti Commissioner General of Immigration prisiektą peticiją, kurią paremia dviejų arba daugiaus Suv. Valstijų piliečių afidavitai, kurie prisiekia, kad peticijos faktai yra teisingi ir kad prašytojas gali užlaikyti imigrantą. Kuomet Commissioner General randa, jog tie faktai teisingi, jis praneš Valstijos Sekretoriui, kuris autorizuos konsulinį aficierių, kuriam aplikantas padavė aplikaciją dėl certifikato, išduoti Imigracijos Certifikatą.

Naujas įstatymas aprupina įleidimą imigrantų, kurie buvo legaliai įleisti į Suv. Valstijas, bet, kurie laikinai išvažiavo užsienin be imigracijos vizos. Visi ateiviai prieš išvažiuojant iš Suv. Valstijų gali prašyti Commissioner General dėl leidimo atgal grįžti į Suv. Valstijas. Kuomet Commissioner General randa, jog ateivis buvo legališkai įleistas ir persitikrina, kad aplikacija teisinga, jis išduos leidimą ant kurio laikas pažymėtas — ne daugiaus vienus metus — per kurį laiką bus legališkas. Galima gauti pratęsimus iš šešių mėnesių ant syk. Aplikacija turi turėti aplikanto prisiegą ir turi turėti dvi kopijas fotografijos. Reikės mokėti $3.00 už išdavimą leidimo ir $3.00 už kiekvieną laiko pratęsimą. Kuomet ateivis sugrįžta į Suv. Valstijas turės atiduoti tą leidimą imigracijos aficieriui peržiurėjimo uoste. Tas leidimas tik parodo, kad ateivis, kuriam išduota leidimas grįžta iš laikinos kelionės užsienyje.

Imigranto tauta bus spręsta sulyg gimtinės šalies. Yra kelios permainos, kurios išnaikina daugelį sunkenybių seno įstatymo. Pav. tauta nepilnamečio vaiko, kuris gimė užsienyje ir kuris važiuoja su ateiviu tėvu, bus spręsta pagal gimtinės šalies tėvo. Jeigu žmonos tauta skiriasi nuo vyro ir jeigu kvota dėl jos šalies pilna, jos tauta seks žmogaus gimtinės šalies jeigu jis važiuoja drauge.

F. L. I. S.

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULAUSKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama 4 viriaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga:

GRIUVO GALVANAUSKO KABINETAS.

Kaip skaitytojai mato iš telegramo, tilpusio ant pirmo puslapio, Lietuvoje susmuko Galvanausko kabinetas. Anot telegramo, kabinetui teko griuti dėl intrigų prieš Naruševičių. Sako — Naruševičiui pasisekus išgauti iš Anglijos paskolos Lietuvai, klerikalams rodėsi, kad tas yra jiems pavojinga (matomai, jis pradėjo tuomi įgauti Lietuvoje aukštą vardą), todėl, esą, pradėta jieškoti prie jo priekabių. Telegramas kaltina ir "Washingtono kliką" (t. y. Lietuvos Atstovybę Amerikoje) už prisidėjimą prie intrigos. Platesnių žinių žadama pranešti laišku ir patariama daboti Lietuvos laikraščius. Labai nekantriai lauksime tų žinių.

KOKS BUS NAUJAS KABINETAS?

Vienas dalykas neabejotinas —Galvanausko kabinetas griuvo, tad ir kyla klausimas, kam bus pavesta sudaryti kitą kabinetą — ar Biržiškai? Klerikalų laikraščiai kelios sąvaitės atgal paskelbė stebėtinas žinias apie Biržiškos "atsivertimą." Anot jų, Biržiška visada buvęs geras žmogus, net ir tada, kad nebuvo "katalikas" (reiškia prisipažino, kad ne butinai reikia buti kuniniu, kad buti "geru"), gi dabar jau jis esąs net bažnytinis žmogus. Į tą skelbiamąjį Biržiškos "atsivertimą" netikėjome ir netikėsime, kol nebus faktinų žinių, bet vienas daiktas išsyk buvo aiškus — klerikalai norėjo prisitraukti prie savęs Biržišką. Nesinorėjo tikėti, kad jie butų galėję jį prisivilioti, iš kitos pusės vėl atrodė, kad neturėdami jokių savo tvirtinimams pagrindų net nesąžiningi klerikalai neišdrįstų savinties žmogaus, kurs visą jo amžių taip nuo jų nutolęs buvo. Tas galvosuktis Amerikos lietuviams ir iki šiol nėra visiškai išrištas. Gi dabar, kad griuvo Galvanausko ministerijos nejučiomis skverbiasi klausimas: ką šį sykį klerikalai statys pryšakyn — nejaugi Biržišką?

KLERIKALŲ NETAKTAS.

Jei tikėti privačiams laiškams iš Lietuvos, tai ten už įsivyravimą kunigams esą daugiausia kaltos moters. Jos, esą, gavę lygias su vyrais teises balsuoti, pasiduoda saldiems kunigų žodžiams ir balsavimo dienoj skubinasi nunešti kunigėlių partijoms savo balsus. Esą, vyrai didžiumoje balsuoja už pažangiasias partijas, bet moterėlės visa didžiuma taip ir spiečiasi prie kuniginių ir persveria savo balsais, įpatingai, kad dabar po karo Lietuvoje moterų esą daugiau už vyrus.

Ar taip ištikrųjų yra, mums amerikiečiams, sunku pasakyti. Gal buti, kad Lietuvos moters perdaug kaltinamos. Juk mums pasakojama ir apie pažymiausių vyrų "atsivertimus," girdime ir apie tam tikrus studentus, labai susigiminiavusius su klerikalais. Vėjalis atneša ir kitų gandų apie vyrus, kurie politikoje yra labai nutolę nuo dvidešimtojo amžio.

Kaip ten nebebutų — klerikalai įgyjo Lietuvoje valdžią ir nemokėjo tuo įgijimu pasinaudoti. Jei jie bent pirma Lietuvos gyvavimo dešimčia metų nors paviršutiniai teišingai butų Lietuvą tvarkę, užslėpdami savo egoizmą, jie butų įsivyravę ir įgavę Lietuvoje vardą. Bet ne— jie savo egoizmą išsyk parodė. (Tiesa, juk sunku rodyties kuo kitu, kuo neesi). Tuojaus žemės klausimu pasirodė ir mažiausiai mąstantiems, kada žemes skyrė klebonijoms ir klioštoriams, o ne vargdieniams, kuriems žemė ištikrųjų priklausė. Kada ir tąip ištekliuose gyvenantieji kunigai pasiskirstė da sau valstybines algas, jie taipgi visiems pasirodė, kas jiems rupi.

PRADŽIA — IR TOLIAUS.

Su tokia aiškia pradžia atvėrė daugeliui akis, tad visuomenė gali kritikingai žiurėti ir į kitus jų darbus. Visi mato jų kenksmingą palinkimą naikinti savivaldybas, varžymą tikybinių ir pilietinių laisvių. Nepatinka daugeliui nė darbai tų kunigų, kurie jau nežiuri bažnyčios ir Dangaus karalystės, tik gaudo "šio svieto tuštybes" — jo turtus (pastodami bankininkais, šmugelninkais ir tt.) ir žemišką garbę (skverbdamiesi į urėdus ir valdiškas vietas ir tt.).

Kad kunigai, valdydami šalį, yra pertekę turtais, gi valdomus valstiečius apkrauna nepakeliamais mokesčiais ir rekvizicijomis — ar tie kunigai gali įgyti meilę keno kito, kaip tik aklos davatkėlės?

SKANDALŲ SLĖPIMAS.

Daugelis kunigų turi užpakalyje savęs visokių skandalų, tad ir kitų kunigų skandalus slepia. "Aš dabar užslėpsiu tavo skandalą, tu, reikalui parėjus, užslėpsi mano" — tokiu pamatu elgdamiesi klerikalai slėpė kun. Purickio šmugelius ir jo kaltę susikrovė ant savo pečių. Žmonės numano, dėlko klerikalai užglosto Purickio ir kunigų-bankininkų skandalus. Pasitiesę skandalinį pamatą, klerikalai nespės piauti skandalų derlių. Paskiausiasis jų skandalas yra Galvanausko kabineto griuvimas, kurio fakto smulkmenos da mus nepasiekė.

Taipgi nedaėjo iki mus nė patvirtinimas arba užginčinimas žinios apie pabėgimą kun. Petrulio, apie ką rusiški New Yorko laikraščiai buvo plačiai paskelbę.

SUV. VALSTIJŲ POLITIKA.

Šių metų lapkričio mėnesį bus rinkimai Suv. Valstijų prezidento sekantiems ketveriems metams. Demokratai da savo konvencijos neturėjo, apie Republikonų partijos konvenciją Cleveland, O., pranešėme pereitą sykį.

Niekas neabejojo, kad Republikonų partija nominuos savo kandidatu į Suv. Valstijų prezidentus dabartinį prezidentą, taip ir buvo — birželio 12 dieną Calvin Coolidge gavo nominaciją. Po kiek ginčių ir atsisakius dviem kitiems nominuotiems, antgalo gavo nominaciją ir apsiėmė buti kandidatu į Suv. Valstijų vice-prezidentus brig. gen. Charles G. Dawes iš Illinois valtijos. Vėliaus konvencija priėmė Republikonų partijos platformą —labai neaiškią ir nieko nepasakančią.

REPUBLIKONŲ PLATFORMĖ.

Kaikurie anglų laikraščiai šios platformės dėsnius pavadino tiesiok "tuščiomis frazėmis."

Šie yra svarbesni Republikonų nusistatymai:

Kilus karei traukti kariuomenėn netik piliečius, bet paimti ir jų turtą, jei tas pagelbės pasisekimui.

Stoja už tai, kad tarp valstijų butų sutartis pastoti kelią karėms ir palaikyti taiką. (Nepaduota budų, taigi yra tik tušti žodžiai).

Pritaria nuolatiniam tarptautiniam Teismui ir kad Suv. Valstijos prie tribunalo, kokį rekomenduoja Coolidge.

Pagodoti įstatus ir vykdinti įstatus. (Gal buti, kad šis punktas iš visų "fraziškiausias," nes juk gi jokia partija nėra priešinga įstatymams.)

Reikalauti greito persekiojimo visų prasikaltėlių, nors juos gintų politiniai ryšiai. (Čia norima nusikratyti "aliejaus" šmugelio).

Paklausyti prez. Coolidge'io patarimo ekonomingai valdyti šalį.

Lapkrityje sušaukti konvenciją apkalbėti taksų sumažinimą.

Įvesti tokius įstatymus, kad Amerikos žemdarbystei butų pamatas ekonominės lygybės su kitomis pramonėmis.

Apsvarstyti Vaikų Darbo pataisymą prie Konstitucijos, Kongresso priimtą ir prez. patvirtintą.

Rupinties tais, kurie buvo karėje sužeisti.

Skubiausiai įvesti teises prieš linčiavimą.

Kaip matote, visa platformė vien tik tušti sakiniai, jokio konkrečio sumanymo ir pakliudyta tik mažmožiai, lyg tyčia prasilenkiant su svarbiais šių dienų ekonominiais klausimais. Nieko apie prietikius Darbo su Kapitalu, apie bedarbę, streikus, vienų kitų perteklių. Visi žino, kad šiandie Amerikoje svarbiausias klausimas yr ne produkavimo (tas jau beveik išrištas), tik paskirstymo išprodukuotų reikmenų. Apie tą svarbiausiąjį klausimą — paskirstymą — Republikonų platformė gudriai užtyli. Bepig butų, jei užtylėjimu viskas nusislopintų, bet gyvenimas tovienio išneša tuos klausimus į pryšakį. Gražios frazės nepasotįs bedarbio darbininko šeimynos. Pažangesni žmonės (net iš Republikonų) nepatenkinti Cleveland'o Konvencijos priimta Republikonų platforme.

Žiurėsime, ką turės pasiulyti Demokratai, ir ką pasiulįs "Trečioji Partija." Aišku, kad Socialistai šįmet yra silpni.

KURIUO KELIU?

Anot patarlės: nėra tokio blogo, kurs neišeitų ant gero, ir pasaulinis karas, matyt, bus turėjęs gerų pusių. Prie tokių tenka pirmiausia priskaityti demokratybės idėjos laimėjimus.

1914-1919 m. karas, nuskynęs milijonus gyvybių, sunaikinęs didžiausius materialinius turtus ir įtraukęs į savo verpetą kuone visą kulturingą pasaulį, paliko gilius pėdsakus žmonijos psychikoje. Šis karas geriaus už visus pacifistų teoretinius sanprotavimus įrodė, kad prie dabartinių karo vedimo sąlygų karai yra lygus tautų naikinimui. Todėl pasidarė aišku, kad karo skelbimas negali prikiausyti vieno žmogaus valiai, nors tas žmogus butų ir išmintingiausias monarchas. Monarchizmo idėja susilaukė griežto pasmerkimo ne tik Europoje, bet ir toli nuo jos ribų. Viena po kitai griuvo ilgus amžius viešpatavusios monarchijos, užleisdamos vietas žmonių pastatytajai valdžiai. "Karaliai iš Dievo malonės" užsiliko tik tose šalyse, kur įsivyravusios vietos tradicijos, tikybinės arba tautinės, yra stipriai surištos su karaliaus asmenimi (Anglija, Persija). Tačiau ir šiose šalyse karaliai virsta tik dekoracija, nustodami visos kadaise jiems priklausiusios galios.

Toks monarchizmo idėjos bankrotas priverčia šiandien jos šalininkus griebtis šiaudelio, kad nepakęsti.

Įsikuriančios ant monarchijų griuvėsių demokratijos gauna paprastai likviduoti visas karo palikimo sunkenybes. Tuo keliu jų kurybos darbas išsyk yra statomas į labai sunkias sąlygas. Daroma dažnai klaidų, kuriomis priešininkai greiti yra pasinaudoti. Tuomi paruošiama dirva reakcijai. Tačiaus pastaruoju laiku kai kuriose sąlygose, ypač Italijoje, pradeda kilti balsų jau prieš patį demokratijos apsireiškimo budą — parlamentarizmą. Pradedame įrodinėti, kad dabartinės demokratijos dėl partinių kivirčų nepajiegia sudaryti stiprios valdžios, kad nuolatiniai kabinetų kriziai sunkiai atsiliepia į valstybių vidujinę ir išorinę padėtį, gi patys parlamentai dirba labai nesparčiai. Iš to daroma išvada, kad demokratijų parlamentarizmas yra jau atgyvenęs savo laiką, ir kad jis turįs užleisti vietą kuriai kitai valdymo formai. Kokia ta busimoji forma, turinti pakeisti parlamentarizmą, jo priešininkai aiškiai nepasako. Tačiaus nesunku suprasti, kad toji forma gali buti tik bet kurios vienos partijos diktatura, panaši arba į rusų komunistų arba į italų fašistų diktatūrą. Bet diktatura, kokia ji nebutų, ar tai fašistinio ar komunistinio tipo, iš esmės yra priešinga demokratijai. Todėl aišku, kad parlamentarizmo priešininkai yra kartu ir demokratijos priešininkai. Prisidengdami neva kova su parlamentarizmu, įvairaus plauko monarchininkai stengiasi diskredituoti žmonių akyse demokratiją, kad susilaukę patogios progos galėtų įsikinkyt tuos žmones į savo vežimą.

Demokratijos priešas visas savo aspiracijas paprastai taiko prie jų laukiamos Europoje reakcijos. Mat, jų nuomone, griežtas Europos visuomenės sukairėjimas karo metu ankščiaus ar vėliaus turėsiąs atslugti. Tuomet gi prasidėsiąs žengimas atgal, t. y. į dešinę. To "žengimo atgal," kai gervė giedrios dienos laukia visų griuvusių monarchijos (Rusijos, Vokietijos, Austro Vengrijos, Graikijos, Turkijos etc.) šalininkai.

Kaip galima spėti iš musų spaudos, yra trokštančių "žengti atgal" ir Lietuvoje. Nors musiškiams ponams apie monarchija sunku svajoti, — nes tuomet jiems prisieitų "nužengti atgal" per kelis musų istorijos šimtmečius, — bet sudešinėti gerai progai atsiilikus jie neatsisakytų.

Todėl ne prošalį bus pakviesti ir juos pasižiurėti į "barometrą," į kokį žiuri šiandien Europoje visokio plauko dešinieji. Šį pavasarį beveik visuose didesniuose Europos valstybėse įvyko parlamento rinkimai. Jei neskaityti Vokietijos, kur baimė prieš komunistų įsivyravimą netyčia davė gerą tražą nesocialistinėms partijoms, ir Italijos kur fašistų diktaturos sąlygose nebuvo rinkimų laisvės — visose kitose šalyse pirmenybę gavo kairiųjų pažangių žmonės, stovintieji ant demokratijos platformos.

Ypač reikšmingi šiuo atveju rinkimų rezultatai Francuzijoj.

Francuzija po karui savo griežta Vokietijos link politika buvo įgijusi didelės pagarbos reakcininkų tarpe. Ypač daug pradėta kalbėti apie reakciją Francuzijoje paskutiniais metais pp. Millerand'ui ir Poincare vadovaujant. Šie ponai davė nemaža argumentų į rankas tiem, kurie norėjo įrodyti politinės minties Europoje nedešinėjimą. Bet kaip įvertino pp. Millerand ir Poincare darbus pati Francuzijos visuomenė? Ji atsigręžė nuo šių dešinųjų partijų vadų, atiduodama savo balsus kairiesiems. Tuo keliu pasaka apie Francuzijos visuomenės nedešinėjimą pasirodė be pagrindo. Francuzija laukia socialistinio ministerio kabineto, o gal ir socialisto prezidento.

Pridėkime prie to, kad visai neseniai Anglijoje valdžią į savo rankas paėmė socialdemokratai su Macdonald'u priešakyj; Karališkoje gi taip pat Danijoje ministerių kabinetą sudarė taip gi socialistas Stauning. Tai Karalijoje. Apie respublikas gi ir kalbėti neprisieina: jeigu kur ir buvo pastebėtas laikinas susidešinėjimas, tai tik sporadinio pobudžio, panašiai, kai Francuzijoje. Be to, nereikia užmiršti, kad normaliniam demokratinės minties vystymuisi smarkiai kliudė paskutiniais metais komunistinė propaganda, privedusi vietomis prie dirbtinos reakcijos ir "žengimo" į dešinę. Bendrai gi imant, tenka konstatuoti, kad reakcininkų viltis visai nepamatuota, ir kad visuomeninės minties evoliucija nerodo palinkimo sukti į dešinę.

Iš to ir musų politinės partijos turėtų padaryti išvadas.

Šiandien nei viena valstybė negali gyventi užsidariusi nuo kitų. Rusijos pavyzdis tai geriausiai įrodo. Tarpusavis gi valstybių santykiavimas atsiliepia į visas gyvenimo šakas. Nenutolsime, rodos, nuo teisybės pasakę, kad kairiųjų laimėjimas paskutiniais rinkimais Francuzijoje yra dalinai pagrįstas tuo įspudžiu, kurį padarė į Francuzijos visuomenę faktas, kad Anglijoje prie valdžios stojo socialistai. Ir taip visame. Elektros ir radijaus amžiuje, prie vis tobulėjančių susisiekimo priemonių, rubežiai vis mažiau turi reikšmės, kaipo skiriantieji valstybės veiksniai, ir galingi pirmyneigos reikalavimai statosi lygiai visoms valstybėms. Valstybė, kuri savo tvarka bei surėdymu pasirodytų disonansu bendrame pirmyneigos akorde, butų priversta skaudžiai nuo to nukentėti.

Paskutinių rinkimų Francuzijoje pasekmės tegus bus musų reakcininkams galingai sudraudžiančiu įspėjimu.

Dedalas.
("Liet. Žinios")

Atsilikę Nuo Progreso.

MAHANOY CITY, PA. Musų miesto lietuviai yra labai atsilikę nuo progreso. Kadaisia čion buvo susiorganizavus Sandaros 3 kuopa ir buvo bepradedanti šioki-tokį progresyvišką judėjimą, kas mums labai yra reikalinga, bet, ant nelaimės, nebuvo tiek veikėjų, kad tą veikimą išplėtoti, tai ir vėl viskas apsnudo.

Dabar, kad pažveigsi į vietos lietuvius, tai labai sudavatkinti ir yra ištikimos buriutės vietinio klebono, ką tas pasako, tai taip ir daro. Visgi butų labai didelis reikalas vietos lietuviams šiek tiek plačiaus pasižvalgyti ir susiprasti. Mes žinome gan gerai, kad šiandieną klerikalai valdo Lietuvą ir Lietuvoje toli gražu nėra to, kas butų naudinga darbo žmogui. Tad tą viską matant mums ir yra reikalas netik kad nepasiduoti klerikalų politikai, bet sykiu kaip daro kitų kolionijų lietuviai, turime sukrusti ir atgaivinti Sandaros kuopą ir tuo pačiu sykiu pradėti veikimą. Tad pamąstykite, Mahanoy'aus lietuviai, ar kas ką mums duos, jeigu mes patys nerupinsimės savo kasdieninio gyvenimo reikalais.

Vietinis.

Išteisino. Jau esame rašę, jog taikos teismas buvo nubaudęs "Ziemia Ojczysta" redaktorių T. Jasų už atspaudinimą 15 sąvaitraščio Nr. (1923-IV-23) straipsnio: "Rozmowa między Polakiem i Litwinem." Byla buvo perkelta aukštesnėn instancijon.

KETVIRTAS METINIS
PIKNIKAS
RENGIA A. L. T. SANDAROS N. ANGL. APSKRITYS,

WAUSHAKUM PARK, FRAMINGHAM, MASS.
Petnyčioje, Liepos-July 4 d., 1924

Vieta ant ežero kranto, yra puiki Salė, kaip 1 val. po pietų pradės griežt JONO DIRVELIO ORKESTRA iš Worcester, galima laiveliuose plaukioti, yra graži pieva žaislams, J. Černius trauks viso pikniko paveikslus, bus skanių valgių ir gėrimų. Muzikalį programą vadovaus Dirvelis, dainuos "Gabijos" Vyrų kvartetas iš So. Bostono ir "Aušrelės" specialė grupė iš Worcester. Kalbės A. Tulys, A. Ivas ir N. Rastenis, vakare bus rodomi krutami paveikslai ir "fire works."

Special Karai išeis iš So. Bostono 10 val. ryte nuo Broadway (sustos tarpe Pašto ir Federal Banko). Pirkite bilietus iš anksto pas Sandariečius ir "Sandaroje."

Special (Buseliai išeis iš Worcester, nuo 12½ Millbury St. Pirkite bilietus iš anksto pas Z. Juška ir kitus Sandariečius.

PASARGA: Iš Bostono reikia imti karus nuo Park Sq. Framingham-Worcester ir išlipti Framingham ir Hollis St.; iš Worcesterio imti Boston karus, taipgi važiuoti iki tos vietos.

Kazys ir Dėdė

—Tegul bus pagarbintas, vaike!..

—Sveikas, Dėde; na o kur dabar žengi?

—Einu, vaike, pas tavo ir šį sykį esu taip prisirengęs, kad šiur, tave sumušiu faktais!

—Labai gerai, Dėde. Tai kągi šį sykį nori man pasakyti?

—Aš, vaike, su tavim noriu pasikalbėti apie labai svarbų reikalą, kad tu man išaiškintum. Aš noriu, kad tu man tikrai pasakytum: ar mokslas žmogui yra reikalingas, ar ne?..

—Man rodos, kad šį sykį, Dėde, labai neapgalvotą ir kvailą klausimą man statai. Pirm negu tokį klausimą manai statyti, tai turėtum pagalvoti, ar akys žmogui reikalingos, ar ne...

—Tu čia, vaike, labai neaiškiai man nori atsakyti. Juk tu pats gerai žinai, kad akys yra reikalingos ir žmogus nematydamas negalėtų vaikščioti arba eidamas kur į šulinį, upę arba duobę įgriutų, žmogus matantis gali gyventi ir mokytas ir bemokslis.

—Visai ne, Dėde. Kada žmogus yra nemokytas, tai lyginai jis yra kaipo neregis. Jis mato tik siaurą takelį po savo kojomis. Gi kada žmogus yra paženges moksle pirmyn, tai jam atsidaro akys ir jis pamato labai plačiai ir labai daug. Reiškia, žmogus bemokslis tai lyginai kaip ir neregys, nes vientik mokslas jam tegali parodyti platų gyvenimui kelią, kuriuo jis privalo eiti į gerovę.

—Aš, vaike, visai nesutinku su tavo pasakymu. Kiek aš suprantu, tai mokslas yra nereikalingas, tik laiko gaišinimas dėl jo. Kada, vaike, daug tų mokytų žmonių priviso, tai pradėjo išmislyti nesvietiškus zbitkus pasaulyje. Tik tu, vaike, pamislyk gerai, kiek yra daug diktų sveikų vyrų, kurie sėdi susėdę mokyklose ir nieko nedirba, tik braižo, rašo ir laiką leidžia uždyką. Jei jie visi eitų dirbti darbą, stotų pas ukininkus už bernus, tai galėtų daug maisto prieauginti ir viskas butų pigu. Na o dabar, kada nėra kam darbą dirbti, tai viskas brangu ir žmogus nors badu mirk.

—Gerai, Dėde. Bet turi nepamiršti ir tai, kad be mokslo žmogus nežinotų nei kaip sau valgį pasigaminti. Juk žmogui reikia mokslo arba supratimo kiekvienam mažiausiame dalykėlyje. Paimkime, kad ir tave, Dėde. Jei tu visiškai neturėtum mokslo arba bent kokio supratimo, kokį dabar turi, tai nei gatvėn negalėtum išeiti. Vieton kad kaip dabar apsirengdamas kelines ant kojų mauni, o kepurę ant galvos dedi, tai padarytum priešingai ir kaip matai pakliutum į beprotnamį.

—O aš, vaike, tau turiu pasakyti, kad jei to mokslo ir visokių išmislų, kuriuos mokslinčiai išmislina, nebutų, tai nei apsirengti nereikėtų. Tada visi žmonės galėtų gyventi taip, kaip Adomas su Jieva gyveno Rojuje. Gi dabar, kada žmonės mokinas, tai nėra kam darbą dirbti, išmislina visokių nebutų daiktų ir viskas brangu, jei kada ką reikia nusipirkti. Tik pagalvok, vaike, argi tai žertai!

—Jeigu, Dėde, nepatinka gyvenimas tarpe civilizuotų pasaulio žmonių, tai kodėl nevažiuoji ten, kur dar ir šiandien yra tokių pasaulyje vietų, kur žmonės gyvena vaikščiodami Adomo "rubuose." Važiuok į Afriką, ten yra tokių vietų, kur taip žmonės gyvena. Ten nereikės rupintis nei apsirengimu, nei maistu, bezdžionės prikrės grušių, o tu tik spėk jas rinkti ir valgyti...

—Ak, kad tu nieko nesulauktumei! Tai tu mane prie to prilygisi...

—Nepyk, Dėde, aš tave neprilyginu, bet tik išvedimą padarau, nes lietuvių tarpe dar vis atsiranda tokių žmonių, kurie norėtų sulaikyt kylantį progresą ir Lietuvą nustumti į praeities amžius. Pavyzdin paimkime kad ir Lietuvos klerikalus — jie net uždraudė jaunimui skaityti knygą, kuri užvadinta: "Iš Tamsios Praeities į Šviesią Ateitį." Tas ir parodo, kad jie taryt um ir bijo, kad lietuvių liaudis nežengtų į šviesią ateitį. Tiems žmonėms taipgi butų patartina važiuoti kur į Afriką, jei jie bijo kylančios apšvietos.

—Tu, vaike, perdaug drąsiai taip nešnekėk, bo kaip aš supyksiu, tai parašysiu į krajų savo švogeriui zakristijonui gromatą ir jeigu tu kada ten parvažiuosi, tai kaip bematant užleis fašistais ir apteps tave su smala, jei nori, tai geriaus tuk man negadras.

—Už teisybę visuomet aš stoviu ir stovėsiu, nežiurint, kuris tamsybės šulas norėtų man kelią pastot. Aš gerai žinau, kad ir šiandien Lietuvoje yra daug tokių, kurie persekioja progresuojantį jaunimą. Bet ateis ta diena, kada tie visi tamsybės ukai bus išblaškyti ir visuomenė pamatys, kur teisybė.

—Jeigu, vaike, taip butų, kaip tu kad sakai, tai reikėtų ir man pradėti mokytis, bet kaip? juk į mokyklą eiti aš jau per senas?

—Mokslą, Dėde, žmogus gali pasiekti ir netik vien į mokyklą eidamas. Gali labai toli nužengti ir daug ką sužinoti skaitydamas naudingas knygas ir naudingus laikraščius. Tad šiandie kiekvieno žmogaus yra pareiga, kad jo namuose butų ne vienas, bet keli laikraščiai, — juk laikraščiai kaiptik ir yra musų gyvenimo mokykla.

—Gerai, vaike, aš mislinu, kad ir man reikės užsirašyti kokią gazietą.

Šio mėn. 19 d. Apygardos teismas tą bylą nagrinėjo, kaipo antroji instancija. Teismas sutiko su advokato T. Wroblewskio įrodymais ir redaktorių išteisino.

Grasinimas Vailokaičio Šaldyklomis.

Vienas vilnietis, Neo-Lithuanijos narys, atsiuntė laišką korporantų atstovams Amerikoj, kuriam aprašoma, kaip Kauno studentai protestavo prieš lenkų žiaurumus Vilnijoj. Buvę daug prakalbų iš ateitininkų ir tautininkų pusės ir buvusi išnešta rezoliucija. Visa tas gerai. Laiško pabaigoj, betgi, pasakyta štai kas:

"Studentai varpininkai, Valst. Liaud. partija... stengės įnešti susirinkiman kiek šaltesnio oro, bet buvo siunčiami į Vailokaičio šaldyklas ir tt."

Kad šitas laiškas nebut tilpęs "Varpe" (birž. 7 d. š. m.), o sėdėtų kur nors kišenėj pas korporantų atstovus, mums nesirastų reikalo kalbėti. Bet laiškas paduotas spaudai tuo tikslu, kad išgirti save ir nupeikti valst. Liaudininkus. Mes netikim, kad varpininkai ar liaudininkai mažiau rupintųsi Vilniaus reikalais už tuos kendėmis (saldainiais) besimaitinančius patriotus. Kuomet korporantai gal tik lopšyj dar tesisupė, liaudininkai dirbo tautinį darbą ir pastatė musų valstybei pamatus. Bet ne tame dalykas. Jie gali kalbėti, kas jiems patinka ir mes neuždraudžiam. Vienok pirma negu ką nors duoti spaudai, reikia pagalvoti, ar tas tinka, ar ne. Dabar beprotestuodami prieš lenkų žiaurumus Vilnijoj, jie visai be reikalo apšmeižia ir sandariečių draugus — valstiečius liaud. Studentams tas nepridera. Daugelyje atvejų sandariečiai parėmė korporantų pastangas pasistatyti namą (bendrabutį). Bet už musų aukas jie atsimoka tuom, kad grąsina sandariečių bendrabučius pasiųsti į Vailokaičio šaldyklas. Šis vienas dalykas jau daug ką pasako. Žinoma, nėra pamato kreipti domės į jų grąsinimus, bet visgi verta pažiurėti į žmonių dėkingumą.

Mes patartume tiems jaunuoliams daugiau daboti savo reikalus, o ne kitų Amerikos sandariečiai, kad ir žiurėdami per pirštus į visus panašius nesubrendusių studentų išsišokimus, bus priversti galutinai atsisakyt nuo rėmimo tokių romantinių patriotų, kurie nenuvokia paprastų etikos dėsnių. Tuomet tai pažiurėsim, kas greičiau atsidurs šaldyklo j: ar varpininkai, ar Vailokaičio globėjai. **A. Mauragas.**

VILNIUS.

Paryžiaus spaudoj vėl pasirodė lenkų skleidžiamų meiagingų žinių apie lietuvius. Šį kart pranešama, kad 200 apsiginklavusių vyrų perėję neutralinę zoną, puolę geležingelio stotį Ignaliną Vilniaus-Dinaburko linijoj, sužeisdami keletą lenkų. Lenkų muitinės sargyba esą atsiskubinusi į kovos vietą atstumusi lietuvius. Kita Lietuvos irredentistų gauja puolusi "Wojstawice" kaimą, apiplėšdama gyventojus. Lenkų raiteliai, patruliuojantieji pasienį, neleidę pereiti sieną kitiems plėšikams, kurie esą buvę apsiginklavę vokiečių karo mauzerio tipo šautuvais, rankinėmis granatomis ir kulkosvydžiais. Visos šios rušies žinios yra gryniausi lenkų prasimanymai, neturį jokio pagrindo, kurių tikslas pateisinti administracijos biaurius darbus okupuotose Vilniaus srityse, ir jos nesugebėjimą nuraminti kraštą.

NIEKO NEMESKIT ŠALIN.
Viskas turi pinigo vertę.

Kas turite senų pašto ženklelių bile kurios valstybės, caro rublių, markių ir tt. klauskite informacijų arba tiesiai siųskite man. Kiek jie bus verti atlyginsiu knygomis, laikraščiais arba ir pinigais.

L. SUDENTAS,
106 Broadway, So. Boston, Mass

PAJIEŠKAU savo brolį Vilių Endrušaitį, kuris atvykęs Amerikon 1910 m. apsigyveno 442 E. First St., So. Boston, Mass. Laike karės tarnavo Amerikos kariuomenėje ir girdėjau nuo jo draugų, jog buvo Francuzijoj. Dabar nuo jo neturiu jokios žinios. Jis pats ar kas žinote apie jį malonėkite pranešti:

PAULIUS ENDRUŠATIS
Vandeninė gatvė N. 19, Paštas Jurbarkas, Raseinių Apskr., Lithuania.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukes, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGIČIUS. Apdraudžiame (Inšurinam) visokį turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems sąteikiam greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminėtais reikalais kreipkitės pas

OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

Kam Naudoti Castor Oil Kad
TAK-A-LAX
Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.
MUTUAL PHARMACAL CO.
3 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visuda eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsimainkite, jeigu pirksite pas mus, sudėsyite pinigus ir sveikatą. Atsikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Palaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖS REIKALAI LIETUVOJE

Ost-markės vertei nukritus, visos Lietuvos finansinės, pramoninės, prekybinės ir bankinės įstaigos pasijuto ėsą kaipir be pinigų delto, kad visų kapitalai buvo markėmis arba auksinais skaitomi. Po įvedimo litų, vėl išlengvo visi pradėjo judėt ir bandyt atsigriebti, o sumažėjusį kapitalą kaikurie bankai stengėsi išauginti lupimu nesvietiškų nuošimčių. Lietuvos Tarptautinis Bankas vienui vienas buvo išimtis, delto kad jis pirmas atsistojo ant teisingumo pagrindo ir savo kostumeriams patarnaudavo teisingai, greitai ir už mažus nuošimčius. Pradėjo išpalengva dalykai eit geryn...

Kadangi Liet. Tarpt. Bankas sutvertas Amerikos Liet. Prekybos B-vės kapitalais, tai tarp tų dviejų įstaigų yra palaikomi artimi ryšiai ir visas B-vės operacijas finansuoja L. T. Bankas. Am. Liet. Prek. B-vei plačiai veikiant Lietuvoje, markės vertei kritus fiko daug prie markių pradėtų, o neužbaigtų didelių darbų, kaip tai: Šiaulių elektra, palei Rikyvą durpynai, Kaune dideliausio garadžiaus ir dideliausios dirbtuvės statymas. O reikėjo tą viską užbaigt jau litus įvedus ir, viskam keleriopai pabrangus, kainavo labai daug. Liet. Tarp. Bankas tą viską vistiek ir toliaus finansavo... pusiaukelyj sustot negi buvo galima, o prie visuotino Lietuvoje įvykusio finansinio krizio, tai yra stokos litų, ir Bendrovės visi biziniai labai susilpnėjo, taip kad pasirodė, jog daug ką galima ir reikia sumažint ir sumodifikuot, pritaikyt prie susidėjusių bendrų aplinkybių. Valdyba plačiai ir nuodugniai dalyką nusvarsčius, rado reikalingu sumažint valdybos narių skaičių, sumažint valdininkus imančius didesnes algas, atleisti tarnautojus, be kurių prie sumažėjimo apyvartos galima apseiti, likviduoti krautuves, likviduoti automobilių susisiekimas, parduoti provincijoje esamus namus, plecius ir tt. Taip pasidarė gyvo kapitalo. Su surinktais iš tų išpardavimų pinigais atsiteista L. Tarp. Bankui ir būtų buvę vėl viskas tvarkoje. Bet Bendrovės ir Banko slapti ir atviri konkurentai ir priešai sumanė ir Banką ir Bendrovę pasmaugt, subankrutyt, ir paleido savo liežuvius į darbą, pradėjo visur skelbt, kad ir Bankas ir Bendrovė bankrutija. Sako, jeigu jie nebankrutytų, tai kam jie darytų krautuvių ir kitų dalykų likvidaciją. Šaukė: "Depozitoriai, skubinkite į Banką ir atsiimkit savo sudėtus pinigus kol dar jie galutinai nesubankrutijo, nes jei pavėluosite—negausite nieko." Šitos žinios po Lietuvą pasklydo kaip žaibas ir keletą dienų iš visų kampų žmonės važiavo ir ėjo į Tarp. Banką atsiimti savo įdėlių. Teip kad kasa banko būdavo per dienas apgulta, bet visi tą pat dieną, kada pareikalaudavo savo visus pinigus gaudavo ir važiuodavo džiaugdamiesi kad jų pinigai nedingo... Labai gerai išėjo, kad Lietuvos Tarp. Bankas valiojo visiems jų įdėtus įdėlius išmokėti, bet gink, Dieve, būtų pinigų pritrūkę. Tuomet būtų įsikišusi į tą dalyką Lietuvos Valdžia ir būt reikėję bankui ištikro subankrutyt.

Liet. Tarp. B-kui išmokėjus visus depozitoriams jų sudėtus indėlius, pats Bankas pasiliko taip kaip ir be gyvo kapitalo. Bet kad L. Tarp. Bankas turėjo išsidirbęs gerą vardą ir užsitikėjimą finansinėse sferose, kad žinojo visi kad banko dalykai buvo gerai ir teisingai vedami, o stoka pinigų įvyko vien per sukeltą intrigą ir gaivališką depozitų iš banko ištraukimą, tai Bankų valdyboms ir Kauno finansininkams pasitarus, atėjo į pagelbą daugiausia Lietuvos Emisijos Bankas, prigelbėdamas tais momentais, kuomet stambesnę operaciją savo kasoje esamais resursais Tarp. Bankas nebūtų galėjęs atlikti. Per trumpą laiką dalykas vėl įėjo į naturales vėžes ir tolyn vis ėjo geryn ir geryn.

Paskui apsižiūrėję kad Bankui jokis pavojus bankruto negręsia kaip kurie depozitoriai neseniai išimtus pinigus pradėjo vėl atgal nešt į Banką. Žydai pirkliai pradėjo didžiuma savo užrubežinių operacijų daryt per Tarp. Banką, sakydami, kad tai yra bankas kur geriausiai ir greičiausiai patarnauja. O girdi jo subankrutyt, tai nė velnias nevalios. Girdi jei jis neturėtų stiprių resursų, tai jau šito ant jo sukelto "run" nebūtų išlaikęs, gi jis visai nieko rodos neatbojo. Kaip varė operacijas, taip ir varo. Rodos, kad nieko nei nebuvę. Tokiu būdu galutinai finansinis Lietuvos Tarptautinio Banko krizis praėjo.

Tai Bendrovės ir banko neprieteliai neatsiekė savo tikslo. Nepavyko pasitarnauti lietuvių nenaudai, nepavyko nušluoti amerikiečių pinigų sudėtų į Lietuvių Prekybos B-vės šėrus. Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės ir L. Tarptautinio Banko priešų liežuviai buvo taip ilgi, kad jie buvo pasiekę ir Ameriką. Tam tikros pakraipos laikraščiai džiaugsmingai ir riksmingai skelbė, kad L. Tarptautinis Bankas užsidarė ir kad žlugo visi Liet. Prek. B-vės bizniai. Suprantama, kuriam tikslui čionai Amerike šitokie gandai buvo leisti. Juk Bendrovė ir Amerike veda biznį, siunčia pinigus Lietuvon, parduoda laivakortes ir tt. Tų gandų paskleidimas Amerike negalėjo neatsiliepti ant šitos biznio šakos.

Matant, kad priešams nepavyko atsiekti savo tikslo, negalima pasakyti, kad jų pastangos nuėjo niekais. Liet. Prek. B-vei jie padarė didelių nuostolių, gi Bendrovės nuostoliai yra nuostoliai tų darbininkų, kurie yra pirkę jos šėrus.

Šiemet, gegužio 27 d. Kaune įvyko L. Tarptautinio Banko akcininkų suvažiavimas. Kablegramu gauta žinia, kad direktorių skaičiun išrinktas gerb. Antanas Smetona, Lietuvos pirmutinis prezidentas. Gerb. Smetona yra juristas ir profesorius universiteto. Jis teipgi gerai supranta bankinius reikalus ir Lietuvos finansininkų sferose skaitomas gana rimta pajėga. Kitas direktorius, amerikiečiams nežinomas yra p. Žukas. Jis yra senas žmogus, banko tarnystėje dantis pervalgęs, labai darbštus ir teisingas. Teip kad naujai išrinktoji Liet. Tarpt. Banko Valdyba savo sąstate pilnai užtikrina jo tvirtumą.

Galima tikėt, kad Lietuvos Tarptautinis Bankas prie dabartinės valdybos ne tik kad palaikys savo iš seniaus išsidirbtą gerą vardą, bet dar žymiai progresuos ir išbujos į stipriausį Lietuvoje Banką. Geram Bankui gera Valdyba yra tai smegenys ir reklama, kuri klienturą ir visą visuomenę prie banko patraukia ir palaiko. Lietuvoje viešoji opinija laiko geriausiu banku Lietuvos Tarptautinį Banką o po šio metinio akcininkų susirinkimo ir išrinkimo tokios rimtos valdybos to banko vardas daug ką laimėjo.

Baigdamas turiu padaryti vieną pastabą. Jau berods bus antras metas, kaip bendroves imta aštriai kritikuoti. Nurodoma buvo, kad jos suorganizuotos ant korporatyvių, kapitalistinių pagrindų, o reikėjo tokias organizacijas steigti ant kooperatyvių, darbininkiškų pagrindų. Po šitokia kritika papuolė ir Liet. Pr. B-vė.

Iš šitos kritikos nereikia daryti išvadą, kad delto jau reikia ant jos pamoti ranka ir nedaryti su ja biznio, o eiti pas svetimus.

F. VIRAKAS.

Lietuviai Amerikoje

Darbai ir Kapinių Klausimas.

PITTSBURGH, PA. Pittsburge darbai sumažėjo. Plieno išdirbystėse dirba po 3 ar 4 dienas, kitos net visai užsidarė, pavyzdin Am. Steel and Ware Co prie 15-tos Penn. ave. Paipe Mill dirba gana gerai, net ir naujų priiminėja, bet sakoma kompanija stengiasi daugiau priimt lenkus.

Pittsburge vasarinio krutėjimo beveik nesimato. Viena — šventomis dienomis čia sunku ką rengt, nes nevalia, antra — ir pavasario oras labai blogas, nes beveik žėdną dieną lyja ir gana šaltos dienos.

Pittsburgo šv. Kazimiero parapijos antras kunigas, Magnus Kazėnas, išvažiavo į Lietuvą. Kazėnas kunigo mokslą išėjo Amerikoj ir pasižymėjo savo drąsumu "bedievius" naikint. Kunigaudamas Donoro susivaidijo su savo parapijonais ir taip sukėlė Dunoriečius prieš savo, kad buvo priverstas Dunorą apleist. Nuvažiavus į Bridgeville, Pa. — ir čia buvo pradėjęs kovą su SLA. Bet šv. Kazimiero parapijoj prasidėjus vaidams parapijonų su kun. J. Sutkaičiu, Sutkaitis pasikvietė Kazėną padaryti tvarkos. Bet apie Kazėno "tvarką" turbut "Sandaros" skaitytojai atmena, kad buvo panaudotos policmonų lazdos ir tam panašiai. Kurie parapijonai buvo priešingi, tie buvo apšaukti bolševikais ir tam panašiai. Pasekmės visos tos "tvarkos" buvo, kad atstumti parapijonai susiorganizavo sau Šv. Jurgio Nepriklp. parapiją su kun. K. Petruseviče ir gana gerai gyvuoja.

Pittsburge gana gerai gyvuoja ir Lietuvių Nepr. Kapinės. Bet daugelis parapijonų vis tos nuomonės, kad Kapinės reikėtų pašventint ir daugiau surišt su Šv. Jurgio parapija, todėl birželio 8-tą buvo Kapinių Komiteto ir parapijos komiteto pasėdis parapijos svetainėje. Kap. Komitetas, vaduodamasis metiniu visų narių nutarimu, kad šventint, sutinka, bet nesutinka taisyt čarterį arba dytus. Buvo pirmiau kreiptasi prie vyskupo, kuris atsisakė šventint, kada čarteris netaisomas.

Tokis pat rezultatas išėjo ir pasitarime su Šv. Jurgio parapijos komitetu, nes kun. K. Petruseviče pareiškė, kad nesutinka šventint, kol nebus įdėtas žodis į čarterį, kad Kapinės Lietuvių Katalikų, o žodis "be skirtumo tikėjimo" turi but išmestas.

Todėl Kapinių Komitetas be visų narių nutarimo atsisakė taisyt čarterį ir pasitarimas pertrauktas ir pasilieka po senovei. Nes kapai jau buvo pašventinti nabašninko P. Venslovo kapus atidarant, o kas nori, gali savo duobę arba kryžių šventint, niekam nėra uždrausta. Tai turbut geriausia tvarka, ir taip bus visi pilnai užganėdinti, nes nebus išskirstyta, katrie Šv. Jurgio parapijonai, katrie Šv. Kazimiero arba, kurie visai nepriklausomi.

Pittsburgietis.

Pluoštelis Žinių.

BALTIMORE, MD. Musų miestelis sakyti ne miestukas — Baltimore yra miestas didelis ir dikčiai lietuvių apsigyventas, bet pažvelgk į laikraštį, tai mažai kas yra apie Baltimore gyvenimą tarp lietuvių. Teisybę sakant, mažai kas ir keisto: žmonės ramiai gyvena, užtai kad pas mus Baltimorėje labiausiai žmonės nusiminę. Darbai sumažėjo visokiose išdirbystėse, labiausia rubų išdirbystėje. Iš kokios priežasties, tai nežinom. Vieni kalba, kad tai rinkimai naujo prezidento, kiti sako, kad rubų išdirbystėje persimainė darbas iš vasarinio į žieminį. Kriaučiai visaip šneka. Nežinia, kaip toliaus bus su darbais, gal prasidės geriau, o gal sustos visiškai — ateitis parodys.

Toliaus irgi šiokių bei tokių atsitikimų buvo dviejų sąvaičių bėgyje: vestuvės buvo trys, o šermenys vienos. Vestuvės buvo dviejų sesučių: Veronikos ir Izabelės Matukaičiučių. Abi seserys rendavojo kambarius po Nr. 819 Hollins gatvės, abiejų vieną dieną šliubas — gegužės 24 d. Veronika Matukaičiutė ištekėjo už Juozapo Paulionio, o Izabelė už Juozapo Stukio, surištos neatmezgiamu mazgu vieną dieną ir vieną minutą.

Veronika buvo apsišvietus mergina, priklausė prie A. L. T. Sandaros 5 kuopos ir prie kitokių organizacijų. Josios sesutė Izabelė nors neseniai atvyko iš Lietuvos gal tik dveji metai, bet mergina norėjo šviestis, tai po kelių mėnesių pradėjo lankyti anglų kalbos vakarinę mokyklą. Linkiu laimingo šeimyniško gyvenimo.

Persiskyrė su šiuo pasauliu Jonas Každailevičia, amžiaus apie 50 metų, pragyveno Amerikoje per 30 metų. Paėjo iš Kauno rėdybos, Telšių apskričio, Varnių miestelio. Pasijutęs nesveikas apie trys mėnesiai atgal pats nuėjo į ligonbutį, prabuvo ilgą laiką, bet nesijautė geriaus. Pasimirė gegužės 30 d. 5-tą valandą išryto. Velionis negyveno su motere, bet moteris numirėlio kuną pašarvojo savo kambariuose po 236 Pearl St. Laidotuvės buvo birželio 3 d. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis ant švento Alfonso kapinių. Liko nuliudusi moteris, sunus Juozapas 16 m., Kazimieras 14 m., Pranciškus 5 metų ir duktė Jieva 19 metų. Lai buna lengva šios šalies žemelė.

Muzikantas.

Union City, Conn.

A. L. T. S. 57 kuopai laikant susirinkimą birželio 8 d. buvo labai daug svarstymų, tik aš čionai suminėsiu kelius. Pirma priimtas raportas gegužės 30 dienos. Pasirodė, kad buvo šalta diena, kad sunku buvo padaryt biznis, bet vis likos pelno tarp abiejų kuopų $92.36, tai kuopos pasidalino pusiau — tas priimta. Antra prieita prie apskričio išvažiavimo; iškilo svarbus klausimas; po diskusijų, nutarta dalyvauti kaipo visados, nutarta paimt didelį troką, kuris galėtų talpinti 50 įpatų, išrinkta komisija suregistruoti norinčius važiuot F. J. Vilkas, J. Pocius; troką paimt V. Narbutaičio. Nutarta, kad birželio 22 d. pikniko dieną katrie važiuos, turi buti Linden Parke 8:30 val. ryte, o trokas turi išeiti lygiai 9 val. ryte, tai, draugai, malonėkite atvykti į minėtą laiką.

Prieita prie paties centro ir buvusio metinio seimo. Buvo daug svarbių paduota klausimų kaslink kad buvo minėta, kad Sandaros administratorius tuo po seimo išsiuntinės pilną atskaitą net šių dvejų metų ir da pusės, kad po seimo jau antras mėnuo, da nieko nėra matyt. Kaslink Ohio, Pa. ir Mich. valstijų to automobiliaus mus kuopos draugai plačiai išdiskusavo, kad tas visas neš didelį nuostolį Sandarai ateityje, jei reiktų antru kartu ką panašų daryti. Nutarta išrinkt iš narių mokestis iš praeitų laikų ir pasiųsti į Centrą. Aš nuo savęs tiek tarčiau savo kuopos nariams: katrie negaunat "Sandaros" kas sąvaitė, kreipkitės prie manęs, o aš užklausiu Centro kas daros, kad nėra galima gaut kas sąvaitė. Kas matot klaidas, turim taisyt per organą, nes mus organas, ne vieno, kelių tukstančių narių ir visi turim pilną tiesą tart nors po keletą žodelių kaslink gerovės Sandaros ir apšvietos, žadint visus į vienybę, o ne viena tik Redakcija. Tai aš kviečiu visiems stoti į darbą ir varyt apšvietos darbą pirmyn, tegu neatsilieka nė vienas narys neišreiškęs savo minties, ir tada mes galėsim svert keno geros mintys, o keno blogos. Visiems į darbą!

A. L. T. S. 57 kuopos narys,

F. J. Vilkas.

DIDELIS

IŠVAŽIAVIMAS

RENGIA A. L. T. SANDAROS CONN. APSKRITYS,

Nedėlioje Birželio-June 22 d., 1924.

Lietuvių Parke

24 STOTIS GLIASTONBURY, HARTFORD, CONN.

Pradžia 10 val. ryte.

GERBIAMIEJI!

Šis Išvažiavimas daug skirsis nuo buvusių kitų. Nes labai gražioje vietoje: tarpe vandenų, žalių lankų ir didelių medžių. Bus puikiausė muzika, kokios dar Išvažiavimuose nėra buvę, kuri grieš Amerikoniškus ir Lietuviškus šokius ir linksmins suvažiavusius svečius. Todėl, kviečiame visus į šį Išvažiavimą, kad pasimatyti su savo giminėms, draugais bei pažįstamais, kurie suvažiuos netik iš Conn. valstijos, bet ir iš Mass., New Yorko ir kitų. Programas bus labai didelis, butent:

1) Amerikos Dėdė Samas ir Lietuvos Laisvė.
2) Amerikos ir Lietuvos Himnai.
3) Per visą Išvažiavimo laiką M. Paltanavičius, iš Worcester, Mass. trauks judamus paveikslus, kaip paskirų grupių taip ir viso Ižvažiavimo. Paveikslai bus rodomi Lietuvoje.
4) Prakalba Sandaros Vice-Pirm. N. Rastenio iš So. Boston, Mass.
5) Dainuos N. L. "Varpo" choras iš New Britain, Conn.
6) New Britaino Molderiai ir Waterburio Kesteriai trauks virvę.
7) Lenktynės maišuose.
8) Connecticut Valstijos drutuolių Imtynės.

Taipgi bus ir daugiau visokių pamarginimų. Tad kas tik gyvas, visi į šį Išvažiavimą. Lai musų giminės bei draugai Lietuvoje matys mus judamuose paveiksluose esančius šiame milžiniškame Isvažiavime.

KELRODIS: Traukiniais atvažiavę, iš stoties eikite ant Asylum St. ir eikit į State ir Market St. Taipgi karais atvažiavę išlipkite ant State St. eikite iki kampo Market St., kur gausite Glastonbury karą ir važiuokite iki 24 stoties, ten išlipus tiesiai į Parką. Automobiliais ir trokais atvažiavę, važiuokite per tiltą į East Hartford iki Church Conos. Sukite po dešinei ir važiuokite iki 24 stoties. Ten pamatysite skelbimą.

ATEIVIAI VAISTININKAI IR FARMACEUTAI SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Tarp vėliausių ateivių mes randame daug vaistininkų ir farmaceutų, kurie nori sužinoti aplinkybes, sulyg kurių galėtų sekti savo užsiėmimą šioje šalyje. Sutrauka įstatymų iš 16 valstijų, kurios turi didelius skaičius ateivių gyventojų, parodo valstijos įstatymų įvairumus. Kelios valstijos pripažįsta skirtumą tarp vaistininkų ir farmaceutų ir pusė valstijų reikalauja, jog aplikantas dėl vaistininko leidimo butų Suvienytųjų Valstybių pilietis. Negalima gauti tikras žinias kaslink svarbaus klausimo ar leidimų vyriausybė šioje šalyje pripažįsta svetimų šalių mandatus ir mokslišku ir prifesionališkus reikalavimus. Bet 16 valstijų reikalauja, kad vaistininkas arba farmaceutas turi pirmiausia gauti leidimą pirm negu gali praktikuoti. Kitų valstijų įstatymai seka:

New Yorkas, Missouri ir Oregon padaro skirtumą tarp vaistininkų ir farmaceutų. Abelnai kalbant, vaistininkas gali praktikuoti mažame mieste, kurio gyventojai neperviršys paskirtą skaitlinę. New Yorke vaistininkas gali praktikuoti mieste, kuris turi nedaugiaus kaip tukstantį gyventojų. Missouri valstijoj mieste nedaugiaus kaip 500 gyventojų.

Aštuonios valstijos reikalauja, kad aplikantas dėl vaistininko arba farmaceuto leidimo butų Suvienytų Valstijų pilietis, jos yra: Massachusetts, Oregon, Missouri, Ohio, West Virginia, Wisconsin, Illinois, ir Connecticut. Sekančios valstijos nereikalauja, kad kandidatas butų pilietis: California, Colorado, Michigan, Kansas, Pennsylvania, Minesota ir Nebraska. Kad nors New Yorke dabartiniu laiku nėra reikalavimas, kad aplikantai butų piliečiai, bet legislatura svarsto bylą, kuri turi tokį aprupinimą ir beabejo bus priimta.

Kaip vaistininkas arba farmaceutas gali gauti leidimą. Californijoj, Connecticut, New Yorke ir Pensylvanijoj aplikantas turi imti kvotimus gauti farmaceuto leidimą. Colorado, Illinois, Kansas, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Nebraska, Ohio, Oregon, West Virginijoj ir Wisconsin, aplikantas neturi imti kvotimus, jeigu turi leidimą iš kitos valstijos, kuri turi panašius reikalavimus ir teikia panašius leidimus. Missouri įstatymas turi aprupinimą, jog jeigu aplikantas legališkai registruotas arba turi farmaceuto leidimą kitoje valstijoje arba svetimoje šalyje jis gali gauti leidimą be kvotimų jeigu turi tinkamus prirodymus dėl panašių kvalifikacijų, jog jis buvo užregistruotas arba leidimą gavo kvotimų tokioje valstijoje arba svetimoje šalyje, ir jeigu kvotėjai persitikrins, jog tokia valstija arba svetima šalis duoda tokius pat leidimus Missouri valstijos kandidatams.

Pirm negu gali imti kvotimus, beveik visos valstijos reikalauja, kad aplikantas dėl farmaceuto leidimo butų 21 metų amžiaus, turi užbaigti nuo 2—4 metų augštesnę mokyklą, ir turi užbaigti nors keturių metų tarnystę prie praktikuojančio farmaceuto (jeigu aplikantas užbaigė arba lankė per dvejus metus pripažintą vaistininkystės mokyklą arba kolegiją, tas bus skaityta kaipo pusė patyrimo) arba turi užbaigti pripažintą mokyklą arba kolegiją. Kelios valstijos (New Yorkas, Ohio, Pennsylvanija, Wisconsin) apart viršminėtų reikalavimų dėl žemesnio ir profesionališko mokslo, priverstinai reikalauja užbaigimą pripažintos vaistininkystės mokyklos arba kolegijos.

New Yorkas reikalauja nuo aplikanto, dėl vaistininko leidimo (atskiras nuo farmaceuto leidimo), pereiti kvotimus, buti nemažiaus 18 metų amžiaus, turi sutikti su pradiniais ir profesionališkais reikalavimais ir turėti trijų metų patyrimą po priežiura farmaceuto. Missouri reikalauja, kad vaistininkas turi buti registruotas farmaceuto pagelbininkas.

Katrose Valstijose svetimų šalių mandatai pripažinti? Massachusetts, Oregon, West Virginia ir Minnesota nepriima mandatus nuo kitų šalių pradinių ar profesionališkų mokyklų. Ohio nepripažįsta svetimų šalių profesionališkas mokyklas, bet priima moksliškus mandatus, kurie lygųs su musų aukštesnėms mokykloms, bet turi buti tinkamai certifikuoti. New Yorke, kuomet aplikantas užbaigęs svetimą mokyklą turi pristatyti savo mandatus, kuriuos turi priimt Credentials Department of the Education Department. Wisconsin priima svetimų šalių mandatus, bet turi buti pertikrinti per konsulinę agenturą. Colorado duoda pagelbininko certifikatą be kvotimo užbaigusiam vaistininkystę bile kokioje Suv. Valstijų valstijoje arba bile šalyje Europoje.

Michigan priima svetimų mokyklų mandatus, jeigu universiteto registratas patvirtįs. Pennsylvanija nepripažįsta žemesnio svetimas mokyklas. Vaitininkystės mokyklos nepripažintos tik kuomet pripažintos State Board of Pharmacy. Šiandien tik dvi vaistininkystės mokyklos pripažintos, jos yra Peter Pazmany Universitetas, Budapeste, ir Syrian Protestant College, Beirute. Illinois valstija reikalauja mandatų, kurie parodo augštesnės mokyklos užbaigimą ir dvejus metus kolegijoj. Californija reikalauja tik tiek mokslo, kiek nuo vietinių reikalauja.

Nebraska, Missouri, Kansas ir Connecticut priima svetimų šalių mandatus.

Kur patyrimas pripažintas?— West Virginia ir Massachusetts nepriima patyrimą svetimose šalyse kaipo kvotimo pradinį reikalavimą. Oregon pripažįsta patyrimą tik angliškai kalbančioms šalims. Minnesota pripažįsta tokį patyrimą, jeigu gautas vaistininkystei, kuris atidarytas visuomenei ir kuris turi užregistruotą farmaceutą. Illinois valstija priima patyrimus kitose šalyse, jeigu tos šalies viršininkai patvirtina. Pennsylvanijos įstatymas reikalauja, jog kiekvienas aplikantas turi turėti dvejų metų patyrimą bile vaistininkystėj Suvienytose Valstybėse, ir priima patyrimą svetimoje šalyje.

Michigan valstijoj, jeigu aplikantas dirbęs kitoje šalyje keturis metus, jis turi dar dvejus metus padirbti vaistininkystėje toje valstijoje, nepaisant ar buvo užregistruotas kaipo farmaceutas toje šalyje iš kur atvažiavo. Colorado pripažįsta svetimų šalių patyrimą. Wisconsin priima jeigu aplikantas turi prirodymą nuo konsulio. Aplikantas turi turėti fotografiją ir prirodymus išverstus anglų kalboje.

New Yorke kaikurie patyrimai priimti, bet turi buti patvirtinti Foreign Credentials Department of the Education Department kiekviename atsitikime. Ohio valstija priima svetimoje šalyje patyrimą, kuomet Amerikos konsulio patvirtinti. California, Kansas, Nebraska, Connecticut ir Missouri pripažįsta svetimų šalių patyrimus.

Kokioj kalboj kvotimai? Nebraska, Kansas, Minnesota, Illinois, Missouri, Colorado, Wisconsin, New York, Ohio, Oregon, West Virginia, Massachusetts, reikalauja vartojimą anglų kalbos kvotimuose. Pennsylvania nereikalauja vartojimą anglų kalbos.

F. L. I. S.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

RUDELĖ. (Raudenio valsč. Mariampolės apskričio). Naktį iš gegužės 11 į 12 dieną, šių metų, prigėrė šulinyje Magdė Sakalauskienė; apie kokios 33 metų amžiaus ir apie septynioliką metų kaip ištekėjus.

Dalykas įvyko šitaip: minėta moteriškė sirgo nežinau kokia liga, tik sakė, kad klejojo ir ligonę pridabojo jos motina. Kad ligonė biskį aptyko, jos motina pasidėjo ant jos ranką ir užsnudo; po valandėlės prabudus pajuto, kad ligonės nėra lovoje. Subruzdo jieškoti, ir bejieškant rado ją ant kiemo įpuolusią į šulinį ir prigėrusią.

Prigėrusios moteriškės vyras gyvena Amerikoje. Išėjęs dar prieš karą. Liko dvi mergaitės siratukės. Vyresnioji 15-kos metų, kita pora metų jaunesnė.

I—s. Juodpurvis.

Liekē Kaip Sakalas--Nutupē Kaip Vabalas.

(Pavedu savo kritikams).

Žmogui šiame pasaulyje pasitaiko dirbti nuo savo aukštų sumanymų taip žemai, kad tame kritime jis sudaužo dažniausia viso gyvenimo siekimus, savo garbę, ir savo gerą vardą. Nevienas gal dar atitaisytų savo klaidar ir gal dar išgalėtų vėl pakilti, bet žmonija, kaip šunaujos gauja, nutupdo vabalu. Pavyzdžiu galima butų daug surasti, bet atminsiu tik didį Lesepsą, Suezo kanalo kasėją, už Panamos kanalą nutupdytą teismo suole, — ir nors musiškius, "lotų" pirkėjus: dirbo-dirbo, centą daužė į centą, įdėjo pagalios į "lotus" didoką pinigų sumą, o praturtėsi ne tik nepraturtėjo, bet dar visą, ką turėjo, prakišo —trumpai tariant, nutupė vabalu. Jam visųgeriausia nutilti. Todėl vieni — desparatai — galą sau pasidaro, kiti — išmintingesnieji — tveriasi ramesnio darbo ir dirba jau nežinomi plačiai visuomenei. Bet, neduok Dieve, jiems mėginti vėl sakalu skristi: niekas jiems netikės ir geriausius jų sumanymus išjuoks. Kai taip galvoju, nenoromis prisimenu Lietuvos elektrafikacijos kooperavimo budu idėją, kurią kelia kun. Kemėšis, buvęs kitados, kaip teko girdėti, "greito praturtėjimo" šalininkas. Kun. Bumšas iš "Draugo" jam karštai pritaria, bet "Darbininko" bendradarbis Virakas visiems sako: "be pinigų nieko nebus, darbo varyti negalėsite: juk iš tuščio nei pats gudrusis Saliamonas nieko nepripiltų." Jo lupomis tikrai Saliamonas kalba, bet gaila, kad ir tas Saliamonas nutupia vabalu: jis pasirodo visai nemokytas! Jis net Lietuvoje gyvendamas apie ją nieko nežino ir turi drąsos tarti žodį net iš tos sryties, kur neturi jokio supratimo, pagarsėjusią "Nemuno kilpą" jis randa ties Druskininkais, kur lietuvis negali nosės įkišti, nors rašo apie "Galybės" sumanymą išnadoti Nemuną lenkų sienos musų pusėje — ir jis gi mokina, kaip įtaisyti hidroelektros gamyklą. Jo pamokinimai turi tiek pat vertės, kaip jo Lietuvos geografijos žinios. Todėl apie p. Virako rašinius daugiau kalbėti neprisieina. Bet kai kritikos griebiasi kunigas Kemėšis, baigęs universitetą: kai jis virsta iš nevykusiųjų "greito praturtėjimo" pasekėjų į kooperacijos apaštalus, tai verta apie tat pagalvoti ir keletą eilučių parašyti: juk kun. Kemėšis bus iš tokių, kurie nori mėginti vėl sakalu skristi...

Na, pažiurėsime, kaip jis yra pasirengęs į tą antrąjį bandymą. Visųpirma priminsiu, kad nors sakalas padangėmis skraido, bet vistik paskraidęs galop nutupia. Kun. Kemėšis tai žino ir iš anksto pasirengė nutupimui vietą: jis mat, nužiurėjo darbininkų dirvas ir saugiai jas daboja nuo "Galybės," kuriai rodo į išeivijos bankininkų ir biznierių pusę. "Šitie, girdi, bus su Lietuvos kapitalistais ir į juos kandidatais iš to paties molio nulipdyti ir Lietuvos šimtaprocentiniams patriotams su gerb. prelatu-biznieriu K. Olšauskiu priešakyje tiks į draugovę." Darbininkus jis pavydžiai perspėja nuo "šimtaprocentinių patriotų" nors ir gražiai jie "čiulbėtų apie patriotizmą," bet pats rakasi naivumo rate, kai pradeda svajoti apie 5-6 nuošimčių kooperacijos biznį. Gaila, kad jis nemato gyvenimo, kur sunkiai uždirbtas darbininkų pinigas eina į kapitalistines bendroves, kai ten barškinama didžiais nuošimčiais. Gyvenimas jį lyg visai nieko nepamokino, o mažtyčia jis praeina pro Bishopo ir panašių jam biznius, kur lietuviai-darbininkai, išgirdę barškinimą didžiais nuošimčiais, sudėjo net apie dešimts milijonų dolerių, kurie dabar yra žlugę. Kun Kemėšį aš suprasčiau, jeigu jis, turėdamas omenyje šiuos žulikus, dėtų pastangas pridaboti lietuvių kapitalą, bet kaip jis, pripažindamas gerais ir naudingais Lietuvai "Galybės" sumanymus Lietuvą elektrofikuoti, išnaudojant jos upių pajiegas, stato tiems sumanymams pinkles ir kenkia Lietuvai ir lietuviams darbininkams, tai aš statau jį į Lietuvos ir lietuvių darbininkų priešų eilę, tiesa, nesąmoningų, nes Lietuvoje jis norėtų operuoti Kanados praktikos daviniais, kur elektra kainuoja kelius šimtus sykių pigiau negu Kaune, ir žinoma, nenorėdamas blogo, privirtų tokios košės, kad darbininkai jį ir jo vardą keiktų. Mano kritiko nepraktiškumas prekyboje ir pramonėje taip ir muša į akis, o naiviškumas, kuriuo jis stato klausimą: kodėl Kauno elektros kaina turėtų atsieiti gyventojams kelis syk brangiau negu Kanadoje? ir dar naivesnis atsakymas: "mums visai neaišku" — verčia mane tėviškai patarti nemėginti skristi sakalu, kad nenutupti vabalu: viena, darbininkai pinigų neduos ant 5-6 nuoš., jeigu jiems bus galimybės gauti kapitalistinėje bendrovėje 10 arba 20 nuoš., antra, naiviški klausimai mažina pasitikėjimą ir rengia dirvą nepasitikėjimui. Beto kritikuojant mano brošiurą, kun. Kemėšis pasikarščiavo, išėjo iš rybų, kurias numato diskutuojamas klausimas, ir įsivaizdinęs šv. Kazimiero vienuolynui pavojų, stojo jį ginti ir taip juodylu ir plunksna kaip mokolu išvaistyta į visas puses, kad apdrėbta prelato K. Olšauskio tuogą ir išmazota seserų Kazimieriečių pramintas švarus takelis. Tikras meškos patarnavimas!

Taigi kun. Kemėšis nepagodojo šventenybių, kurias pats rodo kitiems, ir įžeidė tuogotą didybę, kuri, kaip pasaulis stovi, dar nedovanojo mažesniesiems klaidų. Gyvenimo praktikoje, tat reiškia vabalu repliuoti, iki tol, kol pirmutinis išdikėlis nesumindžios. O tada dings kooperacijos idėja, kuriai bus tiek pat pakenkta, kiek darbininkams, kurie liko atstumti nuo "Galybės." Jeigu kada nors už tat darbininkai sumanytų keikti ką, tai manau tik kun. Kemėšį — nes jie turės teisę prilyginti jo pasielgimą prie šunies iš pasakos, kuris gulėjo ant šieno kupetos ir lojo, kai jautis prisiartino. "Pats nėda ir kitam neduoda!"

Šnekant apie "prakilnius idealus," matomus per kooperacijos stiklus, reikėtų prisiminti tą pasaką, ir tokius "mažmožius" kaip kad sakalai nuo žemės į padanges pasikelia.

Kas liečia prelato K. Olšauskio biznieravimo, tai aiškiai matau musų dvasiškijos tarpe pažiurų skirtingumą: kai kun. Kemėšis apgailestauja Lietuvos kunigų kišimasi į biznius, katalikų bažnyčios Lietuvoje vyriausybė už tat juos nebara... Matau, kad kun. Kemėšis daro bandymą "prieš vėją pusti." O musų tautos ilga praktika aiškiai sako: "Prieš vėją nepapusi!" Ir čia kun. Kemėšis pasirodo nepažabuotu vėjavaikiu, neklausančiu senų žmonių patyrimo. Francuzai pasakytų: "enfant gatė"— išdykęs vaikas. Toks jis yra! Nežinau, kas jį bepataisys. Kad nors gėrėtųsi "čiulbėjimas apie patriotizmą," tai turėčiau vilties pataisyti. Bet kai pakiausęs ir paplojęs rankomis, pasako "gerai," o paskui drebia papeiki mo žodžiu "neskanu" — tai pasilieka tik ranka numot. ir praeiti.

Enfant gatė!

Inž. Vl. Pauliukonis.

Autoriaus Prierašas. Minėtas mano kritikas, — kun. Kemėšis buvo pažintas "ex ungue leonem" ("liutą iš nagų", sako romenai, "galima pažinti."): parašo po savo raštu nedėjo. Atsakymą siunčiau tik į "Darbininką." Gavęs jį, kun. Kemėšis visųpirmiausia norėjęs "man grąžinti su pagarba," bet apsidairęs pamatė kitą kelią, kurį inž. Pauliukonis gali rasti — ir nutarė talpinti "Darbininke": "nes darbininkams gali but įdomus, tečiau ne vieną mano raštą, o drauge su atsakymais." Labai bus malonu pasiskaityti ir nemaža man garbė bus suteikta buti kritikuotu antrą kartą tokių asmenų, kaip kun. Kemėšis, užsipelnęs Amerikoje musų "antrojo Valančiaus" garbę — juk mane patį tokia kritika stato ant lygios ir garbingos papėdės su didvyriais "Valančiais." Todėl kaip lygus su lygiu ir įgyjęs dėlei tat išdidumo, kalbėsiu toliau iš liuosos tribunos, kur "su pagarba" ar be pagarbos neprašys išlipti.

Vl. P.

Ateivis ir Legalės Pagelbos Draugija.

Ateiviui atvažiavus į šią šalį jį sutinka daug problemų, ir dažnai jam prisieina ieškoti legalio patarimo. Jo draugai jam liepia eiti pas vieną advokatą ar pas kitą, bet jis jau yra susipažinęs su kainomis, kurių jie reikalauja ir jam jos neprieinamos. Kad aprupinus panašius atsitikimus, kaip čion gyvenančių ir ateivių, legalės pagelbos draugijos buvo suorganizuotos. Šiais metais šioj šalyj yra 100 legalės pagelbos draugijų arba organizacijų.

Legalės pagelbos organizacijos turi teisę duoti legalius patarimus šios šalies gyventojams ir ateiviams, kurie negali užsimokėti advokatams už tokį pat patarnavimą. Tiems, kurie išsigali yra prirodomi atsakanti advokatai. Atsitikime jei galima prieiti prie taikos be teismo, legalės pagelbos dr-ja pagelbės užbaigti dalyką kuogreičiausiai. Jei butų reikalas imties teismo priemonių legalės pagelbos draugija prižiurės, kad aplikantas butų tinkamai aprupinamas. Daugume atsitikimų kada sužinoma, kad legalės pagelbos draugija prigelbsti ateiviui taika greit padaroma.

Atsitikimas, labai paprastas legalės pagelbos draugijoj iliustruoja kaip jų elgiamasi. Sakysim, žmogus yra pasamdomas valgykloje ir sutinka jam mokėti penkiolika dolerių sąvaitėje. Išdirbus jam sąvaitę jis tegauna penkis dolerius ir jam paliepiama daugiau nebesugrįžti darban. Nors jis ir visokiais budais stengiasi gauti jam priklausančią algą, bet darbdavys matydamas, kad jis turi reikalą tiktai su ateiviu, jam nemoka. Tada darbininkas eina pas legalės pagelbos draugiją, kuri jam ir suteikia reikalingą patarimą atgavimui visos algos.

Panašiuose atsitikimuose reikalaujama primokėti mažą mokestį nuo dešimties ir penkiasdešimties centų. Ta mokestis yra apmokėjimui visų išlaidų, kurį draugija turi pakelti.

Kaikurios aplinkybės kartais priverčia legalės pagelbos draugijas atsakyti klientus, kurie išsigali užsimokėti advokatui, nes legalės pagelbos draugijos neturi teisės kompetuoti su kitais advokatais. Kriminalės bylos irgi nepriimamos, nes jų prirengimui reikia pašvęsti daug darbo ir laiko, o legalės pagelbos draugijos neturi užtektinai darbininkų, kad tą atlikus.

Legalės pagelbos draugijos yra daugelyj miestų.

Dabar Nupigintas iki $6.35

TAI DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTAS KALENDORINIS LAIKRODĖLIS

Rodo 12 mėn. metuos, 7 dien. savait. 31 d. mėnes. Mainos kas mėnuo valandos, minutės ir sekundos. Visuomet rodo teisingą laiką. Gražiai padarytas iš oxygeno metalo. Tai yra laikrodėlis visų mylimas. Vertas daug daugiau negu parsiduoda.

NESIŲSK PINIGŲ, tik pasiųsk savo vardą ir antrašą, mes prisiųsime apmokėdami liešas. Jus užmokėsite $6.35 gavę laikrodėlį. Jei netks, pinigus gražinsime.

KAMAR NOVELTY CO. Dept. 455
851—44th St., Brooklyn, N. Y.

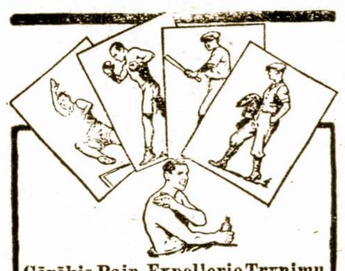

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu

Nelauk ligi to, kuomet jau busi priverstas atsigulti. Po sunkiam dienos darbui, savo rankom, kojom ir pečiam sutelk palengvinimą!

Žmogus, kuris čirba su savo muskulais, nega'i buti sergančiu. Pamėginkit Pain-Expelleriu išsitrinti skaudamas vietas.

Išvengkite skaudamų pečių ir diegiančių sąnarių. Pain-Expelleris palaiko sveikus žmones geroje padėtyje!

35c. ir 70c. už bonka aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Kudikiai mėgsta jį!
Jie net prašo daugiaus!

Bet kuomet jie yra labai jauni ir dar negali kalbėti, tuomet jų akys kalba už juos—tik pastebėkit kaip jie užsidega džiaugsmu, kuomet motina paima bonką

BAMBINO

Įreg. U. S. V. Pat. Biure.

Pastebėkit jų pastangas nuryti šitą skaniausį vidurių paliuosuotoją, kokis tik kuomet nors buvo padarytas. Ir jis yra lengviausis, vienok veikia pasekmingiausiai! Motinos—jųs nežinote to smagumo jausti malonumą, pasitikėjimą ir užsiganėdinimą, jei jųs nenaudojate BAMBINO, kuomet kudikis pasidaro neramiu, suerzintu, piktu—tai yra tikri ženklai vidurių užkietėjimo. Miegok šiąnakt ramiai, nes su auštančiu rytu kudikis vėla bus linksmas kai visuomet. BAMBINO atliks savo darbą ir atliks gerai!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Puikiai Pasirėdęs Jaunikaitis.

Galit dovėti naujai suprosytą siutą; Stikliniai žibančius čeverykus; Jusų pirštų nagai gali buti puikiai nupaliruoti. Ir lygiai, švariai nuskustas veidas, Bet — jei jusų galva pilna pleiskanų — tai tas sugadina viską.

Ką tokiam atsitikime pamanys apie jus jusų mylimoji panelė? Visos jusų pastangos, padaryti gerą impresiją, nueis niekais, jei jųs pradėsite kasyti savo galvą ir barstyti nešvarias pleiskanas po visą kambarį. Naudokit

Gaunama aptiekose — Ruffles — 65c. už bonką

pleiskanų mirtinąjį priešą! Užlaikykit save kitų pagarboje. Tik su trupučiu patrinkit galvos odą kiekvieną vakarą per kokia dešimt dienų ir daugiau nereikės jums gėdintis nuslimti savo skrybėlę bile kur. Pleiskanos išnyks visiškai į trumpą laiką ir po to, viskas ką reikia daryti, tai retkarčiais patrinti galvos odą su *Ruffles*, ir daugiau niekuomet pleiskanos jųs nekankins. Koks skirtumas tuomet bus!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Reikalingi Agentai.

Vyrai, moters arba merginos, seni arba jauni visi yra tinkami tam darbui. Nereikia sugaišt nuo kasdieninio savo darbo. Vientik vakarais pašvenčiant po pora valandų laiko kiekvienas gali užsidirbti nuo $50 iki $100 sąvaitėje. Darbas geras ir kiekvienam galimas. Kaip galite greitai atsišaukite į Sandaros Administraciją. Pirmutiniai visada turėsite pirmenybę.

SANDARA
327 E St., So. Boston, Mass.

Lietuvos Albumas

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai vien tik paveikslų įvairių Lietuvos profesiosakų bei veikėjų, butent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kaikurių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir naudinga kiekvienam. Jos kaina tik $3.50. Reikalaudami siųskite ir pinigus adresuodami:

SANDARA,
327 E St., So. Boston 27, Mass.

"DIRVA" PERSIKĖLĖ NAUJON VIETON.

"DIRVA"

Mokslo, Literatures ir Politikos Sąvaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusę kainos.

"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.00 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJAS SĄVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

"VARPAS"

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.
Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ," kuris, nieko neužkabinėdamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Įdėk į konvertą dvidolerinę ($2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

NEPAMIRŠKITE.

Nepamirškite birželio 22 ir 29 dienas — 22 d. bus Sandariečių moterų 78 kuopos pikmikas, Ellis, Mass. Gi 29 d., toje pačioje vietoje, bus 7-tos vyrų kuopos. Abi kuopos smarkiai rengiasi ir pilnai tikime, kad šie piknikai bus vieni iš linksmiausių ir įspudingiausių, koki kada yra buvę. Tad So. Bostono ir apielinkės lietuviai nepamirškite dalyvauti.

Važiuoti į piknikus, abi kuopos rengia specialius trokus, kurie išeis nuo Sandaros ofiso 327 E St. Norinti linksmai nuvažiuoti, užsiregistruokite pas Sandariečius arba Sandaros ofise.

Žvalgas.

MOKYKLOS UŽSIDARO.

Sekančiame penktadienyj užsidaro mokyklos vasaros sezonui, ir visi vaikai bus liuosi. Gi pirmadieny, birželio 23 d., atsidaro Simono Daukanto Lietuvių Mokykla, Lietuvių Salėje, So. Bostone. Tad lietuvių tėvų yra priedermė, negaišinant laiko leisti vaikučius į šią mokyklą, kad pramoktų lietuvių kalbos bei rašliavos ir istorijos.

PRANEŠIMAS.

Neapribuotam laikui įgaliavau gerb. J. C. Navadauską, iš Lawrence, Mass., buti Amerikoje užžiurėtoju mano veikalų. Taipgi J. C. Navadauskui palikta yra apie 10 operečių, kurias jis galės skolinti žinomiems asmenims ar gerb. draugijoms statymui scenoje. Gerb. J. C. Navadauskas apie tai per laikraščius turės pats paaiškint apie tą dalyką plačiau.

Mikas Petrauskas.

P. S. Gerbiamųjų visų laikraščių prašau apie tai pamynėt, kadangi muzikos mylėtojams tas yra svarbu. M. P.

SVARBUS PAAIŠKINIMAS.

Ketverge, birželio 19 d. 8 val. vakare, palei Bigelow School E ir Silver Sts., So. Boston, ant lauko bus So. Bostono lietuviams svarbus paaiškinimas apie sveikatą. Kalbės Dr. Paul Jakmauh (Jakimavičius) ir sykiu bus dalinami tame reikale lietuvių kalboje cirkuliorai. Šias prakalbas rengia: The Boston Tuberculosis Association, kuri gyvuoja jau 20 metų. Ji rengia tokias prakalbas įvairiose miesto dalyse įvairių tautų kalbose. Tad So. Bostono lietuviams patartina susirinkti skaitlingai, nes Dr. Jakimavičius svarbių dalykų praneš kas yra reikalinga kasdieniniame žmogaus gyvenime.

NAUJA CHORVEDĖ.

Šiomis dienomis, iš eilės bus 37 chorvedys, užbaigusi Lietuvių Muzikos Konservatoriją, vedamą komp. Miko Petrausko, ZUZANA NEVIACKIENĖ.

Lietuvių Muzikos Konservatorija savo 10 metų gyvevimu So. Bostone, išleido 37 chorvedžius, 8 choro ir orchestros vedėjus ir Muzikos Mokytojus: A. Liutkevičių, O. Liutkevičiutę, A. Sodeiką, A. Bačiulį, J. C. Navadauską, tai jau Trečio Laipsnio muzikos.

Komp. MIKAS PETRAUSKAS

Lietuvon parvažiavęs, žada išleist "Kankles" už trejus praleistus metus. Penkių Metų Kanklių knyga nuo 1917 iki 1921 m. Dabar bus išleista "Kanklių" knyga už 1922, 1923 ir 1924 m. Busią toje laidoje vėl visi muzikos veikalai nauji: daugiausiai busią dainų. Busią taip: kas prisiųs pinigus už Trejų Metų Kankles, kaipo prenumeratorius, iki spalio 1 d. Lietuvon, tai tas gaus "Kankles" pigiau, kaip kad paprastai daroma. Bus pranešta apie tai vėliau.

ATSISVEIKINIMAS.

Sandaros Iždo Globėja p-lė J. Rauktytė iš Worcester, birželio 12 d. iškeliavo Lietuvon ir atsiuntė atsisveikinimą kaip Sandaros štabui taip ir jai pažįstamiems Sobostoniečiams. Laimingos kelionės linki Sandaros Redakcija ir Administracija.

MOTINA SU SUNUMI UŽSINUODINO GAZU.

Tula Marion L. Jones, 36 metų moteris, taipgi ir jos 3 metų sunus, gyvenanti 26 Bradshaw Ave., Bedford, rasta negyvi virtuvėj. Tyrinėjant saužudystę pasirodo, kad minėta moteris pirm nužudė savo sunų, o vėliaus užsirakino savo namo duris ir atsisukus gazą pati nusinuodino.

Jos vyras vėlai vakare sugrįžęs iš darbo Bostone, radęs užrakintas rudis, įsilaužė į namą ir rado jų lavonus.

SAUŽUDYSTĖ.

Arthur Boston, 24 metų vaikinas, gyvenantis 54 Telegraph St., So. Bostone, šoko į Charles upę ir prigėrė.

GAUKITE TIKIETUS.

Kaip pereitais keliais metais, taip ir šiais metais į Naujosios Anglijos Sandariečių Apskričio išvažiavimą Waushakum Park, Framingham, Mass. iš So. Bostono eis du specialiai karai. Norinti turėti linksmą nuvažiavimą, pasistengkite kaip galite greitai gauti bilietus, kad paskui vietos nepritruktų. Bendras visų važiavimas, visuomet buna linksmas.

SAUGOJA BAŽNYČIĄ NUO PADEGIMO.

Policijos skyrius dieną ir naktį saugoja portugalų - katalikų šv. Antano bažnyčią prie Portland ir Hardwick gatvių, Cambridge, kad jos nepadegtų. Cardinolas O'Connell iškėlė į kitą miestą jų vikarą Albert Duarte, parapijonai susišaukė mitingą ir apskelbė tikybinį streiką iki tol, kol jų kunigas nebus sugrąžintas. Parapijos prabaščiui Rev. Antonio J. Pimentel pranešta telefonu, kad taikomasi sudeginti bažnyčia, tad nuo to laiko policija saugoja, kad nebutų padegimo. Parapijonys net žada kreipties į popiežių, kad grąžintų jų mylimą vikarą. Nepaprastas dalykas, kad parapijonys savo kunigą. Pas lietuvius nevienoje vietoje buvo sukilimai parapijose, bet beveik visur kad atsikratyti nuo nepageidaujamo kunigo. Nejaugi kitų tautų butų geresni kunigai.

VISŲ ŽINIAI.

Lietuvių Prekybos Bendrovė turėjusi ofisą po num. 414 W. Broadway, So. Boston, Mass. persikėlė "Darbininko" namo frontan. Dabar su reikalais Bendrovės asmeniškai arba laiškais reikia kreiptis šiuo adresu:

Lithuanian Sales Corp.
366 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA

9 šeimynų namas su krautuve valgomų daiktų, su visu bizniu, geroj vietoj; rendos neša $1776 į metus, dėl greito pardavimo prekė $8500; $4000 įnešti.

A. IVAS.
361 Broadway, So. Boston, Mass

DORCHESTERYJ

6 šeimynų murinis namas po 5-6 kambarius, su visais įtaisymais. Vieta garadžiui, kaina $26,500, geros išlygos. Taipgi 3 šeimynų medinis namas, kaina $12,300, įnešti $3,300.

— A. J. NEMAKSY,
395 Broadway, So. Botson, Mass
Tel. S. B. 2340.

VILNIUS.

Lenkų "lojalumas." Lenkai bijodami, kad paskirtas birželio 9 d. lietuvių mokytojų suvažiavimas Vilniuj neišdirbtų memorijalo Tautų Sąjungai dėl lenkų persekiojimų lietuvių mokyklų Vilnijoj ir nepriimtų protesto dėl Vilniaus krašto priskyrimo Lenkijai, nutarė neduoti leidimo suvažiavimui. Tokiu budu lietuvių mokytojų suvažiavimas neįvyks.

Didelis Išvažiavimas

RENGIA A. L. T. SANDAROS 78 MOTERŲ KUOPA, SO. BOSTON, MASSACHUSETTS.

NEDĖLIOJ, BIRŽELIO 22 D., 1924, VLADO SHEMEKLIO UKĖJ,
EVERETT ST., ELLIS, MASS.

Gerbiamieji, šis išvažiavimas bus tuomi svarbus, kadangi labai gražioj vietoj, tarpe didelės girios, kur galėsite visi praleisti linksmai laiką. Apart to, bus visokių žaislų, dainų ir kitokių pasilinksminimų. Taipgi bus visokių užkandžių ir skanių gėrimų. Prasidės kaip 10 v. ryte.

Trokai išeis nuo Sandaros raštinės, 327 E St., So. Boston, kaip 10 val. ryte.

KELRODIS: Automobiliais važiuokite Norwoodo keliu iki Everett St., ten užsukite po kairei tiesiai į pikniką. Karais važiuokite iki Forest Hill, ten imti Washington ant Grove St. karą ir važiuoti iki Grove St. Ten paimti Norwoodo arba Walpole karą ir važiuoti iki Everett St. Ten išlipus po kairei eiti tiesiai į pikniką.

Jei lytų, tai piknikas bus sekantį nedėldienį. Kviečia KOMITETAS.

SVARBUS PRANEŠIMAS!

Šiuomi mes, Simano Daukanto Mokyklos Komitetas, pranešame, kad mokykla atsidarys

Panedėlyj, BIRŽELIO-JUNE 23 D., 1924 M.
LIETUVIŲ SALĖJE,
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Prasidės kaip 10 val. ryte iki 12 val. dieną. Tad tėvai atkreipkit atydą ir atveskit savo vaikučius į mokyklą. Yra svarbu išmokyt savo vaikus lietuvių kalbos, rašybos ir istorijos, apart to bus taipgi mokinama lietuviškos dainos, deklamacijos ir žaislai.

Kadangi mums šioj šalyj bunant gręsia ištautėjimas, tai ir yra svarbu išmokyt vaikus tiktai lietuviškai kalbėt, rašyt ir skaityti. Tad visi tėvai beskirtumo atveskit savo vaikučius į viršminėtą mokyklą. Kviečia S. D. M. Komitetas.

Apsaugok Savo Turtą

Kad nelaimei atsitikus neturėtum nuostolių, kaip tai: nuo ugnies ir kitokių nelaimių. Mes turime susinešimą su didžiausia Apdraudos Kompanija Amerikoje AETNA Insurance Co. kur apdrauda yra užtikrinta. Su visais apdraudos bei pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės pas mus, o gausite gerą ir teisingą patarnavimą.

JULIUS MIKALONIS
425 Broadway, Tel. So. Boston 1607. So. Boston, Mass.
MUSŲ AGENTAI:
V. Uždavinis. V. B. Ambrozaitis.

Lietuvių Rakandų Krautuvė Naujoje Vietoje

Dabar musų įstaiga randasi
326--328 W. Broadway So. Boston, Mass.

Lietuvių Rakandų Krautuvė pasekmingai tarnaudama lietuvių visuomenei išaugo taip, jog prisiėjo plėst biznį. Dabar turime dvigubai didesnę vietą, negu pirmiau. Stakas taipgi padvigubintas. Pasirinkimas kuodidžiausias. Musų krautuvė yra vienatinė lietuvių rakandų krautuvė, bet ji yra viena didžiausių So. Bostone. Pirkite pas saviškius, gausite gerą patarnavimą, kainos žemesnės, negu pas kitus. Reikalui esant, kreipkitės pas mus pirmiausia. Viskas namams išfornišiuoti ir papuošti.

ANTANAS AŠMENSKAS, Vedėjas.

Lietuvių Geležinė Krautuvė

Viena iš didžiausių geležinių daiktų Krautuvė So. Bostone, kurioje galima gauti visokių geležinių įrankių, Ablių, Kaltų, Grąžtų, Peilių, ir visokių kitokių įrankių, kurie tik yra žmogui reikalingi.

SPECIALIAI visokių įvairiausios rušies Pentų, Vanišių ir Šlakio. Pasiunčiame geriausius patyrusius Pentorius, Karpenterius ir Plumerius, kurie aptaiso ir apipentina namus.

Užlaikome langams ir durims sietukų, tvoroms ir vištinyčiams aptverti visokių dratų. Visokių Galvanizuotų ir Kaparinių Boilerių, Vandenio, Geso ir Štymo paipų; gesinių Pečių, Grėblių, Šakių ir Lopetų.

Viskas parsiduoda prieinamiausioms kainoms.

Užsakymus priimame per telefoną ir per laiškus.

Reikale kreipkitės šiom antrašu:

SO. BOSTON HARDWARE CO.
379 Broadway, Tel. S. Boston 0122. So. Boston, Mass.
JONAS KLIMAS ir PETRAS BOLYS, Savininkai.

PIKNIKAS!

Rengia A. L. T. Sandaros 81 kuopa, Hudson, Mass., nedėlioj, BIRŽELIO 29 D., 1924 M.

A. Vervečkos ukėje, 14 Telis Road, Maynard, Mass. Pradžia 10:30 val. ryte. Trokai išeis nuo Fidzburk Stoties Main St., Hudson, Mass.

Hudsono, Maynardo ir apielinkės lietuviai! Kviečiame visus į šį pikniką, nes bus vienas iš linksmiausių negu kada yra buvę. Bus skanių valgių ir gėrimų, taipgi bus ir puiki orchestra, kur bus visokių pamarginimų ir linksmai laiką kiekvienas galės praleisti.

Automobiliais važiuokite iki Maynard džitnių stoties, ten pasukite po dešinei ir pavažiavę rasite Tolis Road, kur po dešinei bus nurodyta pikniko vieta.

Visus kviečia Rengėjai.

Pasarga: Jei lytų, tai piknikas bus sekantį nedėldienį, liepos 6d

LIETUVIŲ VALGYKLA

American & Lithuanian Restaurantas perėjo į musų rankas. Dabar gaminame šviežius valgius sulyg lietuvių skonio, skaniai ir švariai pagaminti ir už prieinamą kainą. Tad kviečiame vietos lietuvius atsilankyti.

AMERICAN & LITHUANIAN LUNCH,
244 Broadway,
1380 Dorchester Ave.,
So. Boston, Mass.
A. Savičiunas ir
A. Simanavičia Savininkai.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.
Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias šaknis, žoles ir žiedus.
Tikra Lietuviška Trejanka 50c.
Prisiunčiame Vaistus ir per paštą.
Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJOS."
Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykit pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.
K. ŠIDLAUSKAS
Provizorius.
373 W. Broadway.
So. Boston, Mass.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 2024-J.

Geriausia Pirkti

6 šeimynų po 5 kambarius namas, Gambridge'uje, kaina $21,000, įnešti $5,000.

6 šeimynų po 5 kamb. namas Cambridge'uje, kaina $21,000 įnešti $6,000.

6 šeim. po 6-4 kamb. namas, Somerville, kaina $20,000, įnešti $4,000.

Yra gerų pirkinių, dėl informacijų kreipkitės:

M. J. KASTANT
Innman Bldg. Innman Sq.,
Room 4, Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179.

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.
Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.
453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washingtos Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civilikas ir kriminalikas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Dr. H. M. Landau
GYDYTOJAS, CHIRURGAS
220 Hanover St. Boston, Mass
Telefonas Richmond 0380
Specialistas vyrų ir moterų slaptų ir chroniškų ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėldieniais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.
536 Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-8.
506 Broadway,
So. Boston, Mass.